

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ФЕДЕРАЦИЈА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
ВЛАДА

НАЦРТ

ЗАКОН
О НОТАРСКОЈ СЛУЖБИ У ФЕДЕРАЦИЈИ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Сарајево, јуни 2024. године

**ЗАКОН
О НОТАРСКОЈ СЛУЖБИ У ФЕДЕРАЦИЈИ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

ПОГЛАВЉЕ I

ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

(Предмет Закона)

Овим законом уређују се нотарска служба у Федерацији Босни и Херцеговине (у даљем тексту: Федерација), организација нотарске службе и права и дужности нотара, надлежности нотара, нотарска обрада исправа, нотарско потврђивање приватне исправе – солемнизација и нотарска потврда, правила поступка о начину пословања нотара, поступак потврђивања приватне исправе – солемнизација, пословне књиге нотара и чување исправа и списка, дисциплинска одговорност нотара, награда за рад и надокнада трошкова, нотарски испит, нотарска комора, инспекцијски надзор као и друга питања битна за обављање нотарске службе.

Члан 2.

(Служба нотара)

(1) Служба нотара је јавна служба коју обављају нотари као самостални и независни носиоци те службе.

(2) Нотар врши послове нотарске обраде, нотарско потврђивање приватне исправе – солемнизација, нотарске овјере и нотарске потврде.

(3) Нотар је дужан одговарајућим мјерама обезбиједити независно и непристрасно обављање нотарске службе, придржавајући се забране учествовања у правним пословима који нису у складу с овим законом.

(4) Нотар је дужан својим понашањем, у служби и изван ње, показивати да је достојан поштовања и повјерења које ужива служба нотара и избјегавати свако понашање које производи утисак кршења обавеза које су му законом прописане, нарочито утисак о зависности и пристрасности.

(5) Нотару није допуштена реклама.

Члан 3.

(Обављање службе нотара)

(1) Нотар обавља службу нотара професионално и искључиво као занимање током времена за које је именован, у складу с овим законом и прописима донесеним на основу овог закона.

(2) Статус нотара стиче се и престаје под условима и на начин одређен овим законом.

Члан 4.

(Доказна снага нотарских исправа)

- (1) Нотарске исправе су: исправе настале нотарском обрадом, нотарски потврђене приватне исправе – солемнизоване исправе и нотарске потврде.
- (2) Нотар је овлашћен вршити и нотарске овјере. Приватна исправа на којој су овјерени потписи од стране нотара нема снагу јавне исправе, али је подобна за правни промет и упис у јавне регистре.
- (3) Исправе из става (1) овог члана су јавне исправе и важе код свих органа власти, правних лица и других институција.
- (4) Нотарски обрађене исправе које је нотар сачинио у границама својих овлашћења и у прописаној форми и нотарски потврђене приватне исправе - солемнизоване имају пуну доказну снагу јавне исправе о изјавама датим пред нотаром.
- (5) Допуштено је доказивати да је изјава нетачно нотарски обрађена, односно да су посвједочене чињенице нетачне.

Члан 5.

(Стране нотарске исправе)

- (1) Стране нотарске исправе имају, уз услов узајамности, иста правна дејства као и нотарске исправе издате по овом закону.
- (2) Стране нотарске исправе не могу у Федерацији имати правна дејства која немају по закону који је за њихово издавање био мјеродаван у иностранству.

ПОГЛАВЉЕ II

ОРГАНИЗАЦИЈА НОТАРСКЕ СЛУЖБЕ И ПРАВА И ДУЖНОСТИ НОТАРА

Члан 6.

(Службено сједиште, број и ограничење за именовање нотара)

- (1) На приједлог кантоналног министра надлежног за послове правосуђа и управе (у даљем тексту: кантонални министар), уз претходно обављене консултације с Нотарском комором Федерације Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Нотарска комора), влада кантона одређује број потребних нотара за подручје кантона, као и њихово службено сједиште.
- (2) Службено сједиште нотара је општина или град које одреди влада кантона.
- (3) У сваком службеном сједишту именује се најмање један нотар.
- (4) Критеријуми на основу којих се утврђује потребан број нотара у одређеном службеном сједишту су: број становника, интензитет привредног пословања, као и годишњи број послова које нотари обављају на том подручју.

(5) Кантонално министарство је дужно сваке четири године преиспитати број нотара на одређеном службеном подручју према критеријумима утврђеним у ставу (4) овог члана и, ако постоји потреба, предложити влади кантона повећање броја нотара на одређеном подручју.

(6) О предузетим радњама из става (5) овог члана, кантонално министарство дужно је обавијестити Федерално министарство правде (у даљем тексту: Федерално министарство).

(7) Уколико кантонално министарство не поступи у складу са ставом (5) овог члана, Федерално министарство ће на основу утврђених критеријума из става (4) овог члана предложити влади кантона повећање броја нотара на одређеном подручју.

(8) Влада кантона је дужна у року од 30 дана размотрити приједлог из става (7) овог члана и о својој одлуци обавијестити Федерално министарство.

(9) На подручју истог службеног сједишта за нотара не може бити именовано лице које је брачни или ванбрачни партнер, предак или потомак нотара који активно врши службу, а за замјеника одређеног нотара не може бити именован његов брачни или ванбрачни партнер, предак или потомак.

Члан 7.

(Нотарски дани)

(1) Уколико у једном службеном сједишту кантона нема именованог нотара, за то службено сједиште могу се одредити нотарски дани.

(2) Нотарске дане и друга питања у вези одржавања нотарских дана у службеном сједишту у којем нема нотара својим прописом уредиће кантонално министарство.

Члан 8.

(Услови за обављање службе нотара)

За нотара може бити именовано лице које испуњава услове:

а) да је држављанин Босне и Херцеговине,

б) да има пословну способност,

ц) да има општу здравствену способност,

д) да је прије реформе високог образовања, четворогодишњим студијем на правном факултету у Босни и Херцеговини стекао звање дипломираног правника, као и лице које је звање дипломираног правника на правном факултету стекао у бившој СФРЈ до 6. априла 1992. године, или које је по система образовања према болоњском процесу на правном факултету у Босни и Херцеговини завршио први циклус четворогодишњег студија и стекао најмање 240 ЕЦТС бодова и звање дипломирани правник или које је стекао страну високошколску исправу на правном факултету са звањем дипломирани правник коју му је признао овлашћени орган у Федерацији,

е) да је положио правосудни испит у Босни и Херцеговини или прије 06.04.1992. године у бившој СФРЈ. Уколико је правосудни испит положен у некој другој држави,

овај услов се стиче након признавања тог испита од стране надлежног министарства,

ф) да има положен нотарски испит у Босни и Херцеговини,

г) да није осуђен због почињења кривичног дјела изузев кривичних дјела против безбједности јавног саобраћаја која су почињена из нехата,

х) да није одлуком надлежног органа разријешен службе нотара, адвоката, судије, тужиоца, државног службеника, односно да му одлуком надлежног органа није престао радни однос државног службеника или намјештеника због теже повреде службене дужности у посљедњих пет година,

и) да није члан органа политичке странке.

Члан 9.

(Јавни натјечај за избор нотара)

(1) Избор нотара врши се јавним натјечајем.

(2) Јавни натјечај организује и проводи кантонално министарство.

(3) Јавни натјечај мора садржавати поред општих услова прописаних у члану 8. овог закона и сљедеће податке: рок подношења пријава и службено сједиште за које се врши избор нотара.

(4) Рок за подношење пријава на јавни натјечај траје 15 дана од дана посљедњег објављивања натјечаја према ставу (5) овог члана.

(5) Јавни натјечај се обавезно објављује у најмање једном дневном листу, "Службеним новинама Федерације БиХ", службеном гласнику кантона и web страници кантоналног министарства.

Члан 10.

(Комисија за избор нотара)

(1) За спровођење поступка за избор нотара кантонални министар рјешењем именује комисију за избор нотара (у даљем тексту: комисија).

(2) Комисију из става (1) овог члана чине три члана, од којих једнога члана предлаже федерални министар правде (у даљем тексту: федерални министар), једнога члана предсједник кантоналног суда надлежног за подручје у којем се врши избор нотара из реда судија који раде на грађанском реферату и једнога члана предлаже надлежни кантонални министар.

(3) Комисија бира предсједавајућег између својих чланова и доноси пословник о раду већином гласова.

(4) Чланови комисије имају право на накнаду за рад, о чему рјешењем одлучује кантонални министар.

Члан 11.

(Сукоб интереса)

(1) У случају постојања сукоба интереса (сродник по крви у правој линији, у побочној линији до четвртог степена закључно, брачни или ванбрачни партнер или сродник по тазбини до другог степена закључно, па и онда када је брак престао), а који може довести у питање објективност и непристрасност рада, члан комисије код којег се утврди сукоб интереса не може учествовати у раду комисије.

(2) Члан комисије који сазна за околности које га доводе у сукоб интереса или кандидат који сматра да код члана комисије постоји сукоб интереса, подноси кантоналном министру образложен захтјев за утврђивање постојања сукоба интереса.

(3) О постојању сукоба интереса одлучује кантонални министар рјешењем против којег није дозвољена жалба.

(4) Уколико се утврди постојање сукоба интереса из става (1) овог члана, замјена члана комисије врши се по истом поступку по којем се члан и именује.

(5) Састав комисије и списак пријављених кандидата за избор нотара кантонално министарство објављује на својој web страници, најкасније три дана прије заказаног интервјуа.

Члан 12.

(Претходни поступак избора)

(1) Уз пријаву на натјечај, подносилац пријаве је дужан доставити доказе о испуњавању услова из члана 8. овог закона, осим доказа из тач. ц) и г) члана 8. овог закона.

(2) Доказ из члана 8. тачка ц) овог закона доставља само предложени кандидат, а доказ из тачке г) члана 8. овог закона, прибавља кантонално министарство по службеној дужности.

(3) Неблаговремене, неразумљиве или непотпуне пријаве, на приједлог комисије одбацује кантонално министарство закључком против кога је допуштена посебна жалба.

(4) Жалба из става (3) овог члана подноси се кантоналном министру у року од три дана од дана пријема закључка и жалба одгађа извршење закључка.

Члан 13.

(Критеријуми за избор)

(1) Поступак избора нотара подразумијева, на исти начин за све кандидате, провјеру испуњавања услова јавног натјечаја и оцјену кандидата у складу са сљедећим критеријумима, и то:

- а) успјех на нотарском испиту,
- б) успјех на писменом тесту,

ц) оцјена на интервјуу са кандидатом приликом којег се води рачуна о врсти правних послова на којима је кандидат радио и његовој способности за обављање нотарске службе и прихватање норми које одређују положај и понашање нотара у складу с овим законом.

(2) Интервју, који спроводи комисија, обавезан је за све кандидате који испуњавају услове из јавног натјечаја.

(3) Уколико кандидати након бодовања критеријума из става (1) овог члана имају једнак број бодова, приликом избора нотара водиће се рачуна о националној заступљености већ именованих нотара из реда конститутивних народа и Осталих у службеном сједишту гдје се врши избор нотара.

(4) Федерални министар ће донијети пропис о провођењу поступка писменог тестирања и бодовању кандидата за избор нотара.

Члан 14.

(Рјешење о избору нотара)

(1) Рјешење о избору кандидата доноси кантонални министар уз претходно прибављену сагласност федералног министра.

(2) Обавјештење са рјешењем о избору нотара доставља се свим кандидатима који су приступили интервјуу.

(3) Против рјешења из става (1) овог члана може се изјавити жалба федералном министру у року од осам дана од дана пријема рјешења. Жалба против рјешења о избору кандидата за нотара задржава извршење рјешења.

(4) Федерални министар дужан је одлучити о жалби из става (3) овог члана у року од 30 дана од дана пријема жалбе. Рјешење којим је одлучено о жалби је коначно.

(5) Против рјешења из става (4) овог члана, кандидат има право покренути управни спор код надлежног суда у року од 30 дана од дана достављања рјешења донесеног по жалби.

Члан 15.

(Полагање свечане изјаве и повеља о именовану)

(1) Нотар је именован након што је рјешење о избору нотара из члана 14. овог закона постало коначно.

(2) Прије уручења повеље о именовану, нотар полаже службену заклетву пред кантоналним министром. Текст службене заклетве гласи:

"Заклињем се да ћу службу нотара обављати тако што ћу штитити устав и закон и да ћу службу обављати непристрасно, савјесно, независно и чувајући пословну тајну".

(3) Кантонални министар уручује нотару повељу о именовану. Образац повеље о именовану утврђује федерални министар.

(4) Рјешење о избору нотара се објављује у "Службеним новинама Федерације БиХ" и службеном гласнику кантона.

- (5) Канцеларија именованог нотара треба испуњавати прописане услове за почетак рада.
- (6) Кантонални министар рјешењем именује посебну комисију која врши провјеру испуњавања услова за почетак рада именованог нотара, најкасније у року од 30 дана од дана именовања нотара.
- (7) Комисију из става (6) овог члана чине два државна службеника кантоналног министарства и један нотар којег предложи Нотарска комора.
- (8) Кантонални министар рјешењем одређује дан почетка рада именованог нотара најкасније у року од 30 дана након што прими мишљење комисије из става (6) овог члана и након што именовани нотар достави доказе да је прибавио службени печат.
- (9) Против рјешења из става (8) овог члана жалба није допуштена али се може покренути управни спор пред надлежним судом.
- (10) Нотар је дужан уписати се у Именик нотара који води Нотарска комора у року од три дана од дана пријема рјешења из става (9) овог члана.
- (11) Услови које канцеларија нотара треба испуњавати, врста и изглед опреме канцеларијаа нотара, изглед табле која обиљежава службено сједиште нотара и друга питања која су од значаја за канцеларију прописује федерални министар.

Члан 16.

(Разрјешење нотара)

(1) Нотар се разрјешава:

- a) ако се накнадно утврди да приликом именовања услови за именовање нису постојали или ако услови за обављање службе нотара из члана 8. овог закона накнадно престану постојати,
- b) ако заснује радни однос или ако почне користити старосну или инвалидску пензију или почне обављати неку другу службу, односно ако настану разлози из члана 47. овог закона,
- c) ако му судском одлуком буде одузета или ограничена пословна способност,
- d) ако услед физичког недостатка, физичке или душевне слабости или због болести постане трајно неспособан за уредно обављање службе,
- e) ако му у дисциплинском поступку буде изречена коначна дисциплинска казна престанак вршења службе нотара,
- f) ако се није осигурао од одговорности закључењем уговора о осигурању или не плаћа накнаду за осигурање Нотарској комори у складу са чланом 49. овог закона,
- g) ако не изврши коначно рјешење о изреченој дисциплинској мјери новчане казне.

(2) Рјешење о разрјешењу нотара доноси кантонални министар уз претходно прибављено мишљење Нотарске коморе, с тим да се прије доношења рјешења нотар мора саслушати на околности за разрјешење и да се изјасни о том разлогу, осим у случају из тач. а), ц), д) и е) овог члана.

(3) Против рјешења из става (2) овог члана може се изјавити жалба федералном министру у року од осам дана од дана пријема рјешења.

- (4) Жалба из става (3) овог члана одгађа извршење рјешења, а о жалби одлучује федерални министар рјешењем у року од 30 дана од дана пријема жалбе.
- (5) Рјешење којим је одлучено о жалби је коначно и против њега се може покренути управни спор пред надлежним судом.
- (6) Покретање поступка разрјешења нотара из разлога прописаних у ставу (1) овог члана може бити основ за привремено удаљење из службе.

Члан 17.

(Престанак службе нотара)

- (1) Служба нотара престаје:
- а) смрћу,
 - б) навршењем 70 година живота,
 - ц) писменим отказом нотара - даном коначности рјешења о престанку службе нотара,
 - д) ако буде осуђен због почињења кривичног дјела у складу с тачком г) члана 8. овог закона или ако му буде изречена забрана даљег обављања службе нотара,
 - е) ако без оправданог разлога не започне с радом у року утврђеном у члану 15. став (8) овог закона,
 - ф) кад на основу одлуке дисциплинског органа изгуби право на обављање службе нотара - даном коначности одлуке дисциплинског органа,
 - г) разрјешењем - даном коначности рјешења о разрјешењу.
- (2) Рјешење о престанку службе нотара доноси кантонални министар када настане разлог за престанак службе.
- (3) Рјешење из става (2) овог члана је коначно у управном поступку и против њега се може покренути управни спор код надлежног суда.
- (4) О престанку службе нотара кантонално министарство ће обавијестити Нотарску комору ради исписа нотара из Именика нотара, као и суд код којег је нотар депоновао свој потпис.

Члан 18.

(Губљење права на употребу службеног назива)

Престанком службе или привременим удаљењем из службе док удаљење траје, нотар губи право на употребу службеног назива "нотар".

Члан 19.

(Вршилац дужности нотара)

- (1) Ако је служба нотара престала кантонални министар може без јавног натјечаја именовати вршиоца дужности нотара.

- (2) За вршиоца дужности нотара може бити постављен само други нотар или лице које испуњава услове из члана 8. овог закона.
- (3) Вршилац дужности наставља службене радње које је започео нотар и није овлашћен предузимати нове нотарске послове, изузев ако у том сједишту нема другог нотара. Вршилац дужности нотара користи печат нотара чија је служба престала, уз додатак вршилац дужности нотара.
- (4) Вршилац дужности нотара обавезан је прије почетка рада уписати се у Именик вршиоца дужности нотара који води Нотарска комора и закључити уговор о осигурању од одговорности из члана 49. овог закона, ако већ такав уговор није закључио.
- (5) Вршилац дужности нотара се поставља до именовања новог нотара, а најдуже шест мјесеци, с тим што у оправданим случајевима тај рок може бити продужен за најдуже још шест мјесеци.
- (6) О престанку службе вршиоца дужности нотара, кантонално министарство ће обавијестити Нотарску комору ради исписа из Именика вршиоца дужности нотара, као и суд код којег је вршилац дужности нотара депоновао свој потпис.

Члан 20.

(Обавезе вршиоца дужности)

- (1) Вршилац дужности нотара преузима све списе, књиге и другу документацију нотара на чије мјесто је постављен.
- (2) Странака има право, при уређењу међусобних односа са вршиоцем дужности нотара, урачунати предујмљене трошкове које је претходно платила нотару умјесто којег се именује вршилац дужности.
- (3) Вршилац дужности нотара има сва права и обавезе као и нотар, осим ако је овим законом другачије одређено.
- (4) Вршилац дужности нотара мора, уколико није раније као нотар или вршилац дужности нотара положио заклетву, прије почетка рада положити заклетву.

Члан 21.

(Замјеник нотара)

- (1) Ако је нотар спријечен дуже од двије седмице у вршењу службе, обавезан је то одсуство без одгађања пријавити кантоналном министарству.
- (2) Ако спријеченост из става (1) овог члана траје дуже од једног мјесеца, нотар је дужан о томе обавијестити кантонално министарство, које нотару даје одобрење за то одсуство, о чему обавјештава Федерално министарство.
- (3) Одобрење из става (2) овог члана издаје се само у случајевима када се тиме не омета заштита права странака.
- (4) Ако спријеченост нотара траје дуже од једног мјесеца, нотар подноси захтјев за постављење замјеника нотара, а ако нотар не поднесе захтјев за постављење

замјеника нотара, кантонални министар ће и без захтјева нотара поставити замјеника нотара.

(5) На захтјев нотара, кантонални министар може нотару поставити замјеника и за његово одсуство или спријеченост за рад које ће трајати и краће од двије седмице или сталног замјеника нотара за све случајеве спријечености за рад нотара који наступе током једне календарске године.

(6) У случају привременог удаљења нотара из службе, замјеник нотара може бити постављен и без захтјева нотара.

(7) О престанку обављања службе замјеника нотара, кантонално министарство ће обавијестити Нотарску комору ради исписа замјеника нотара из Именика замјеника нотара, као и суд код којег је замјеник нотара депоновао свој потпис.

Члан 22.

(Поступак постављења замјеника нотара)

(1) За замјеника нотара може бити постављен други нотар.

(2) Рјешење о постављењу замјеника нотара доноси кантонални министар и доставља га Нотарској комори ради уписа у Именик замјеника нотара који води Нотарска комора.

(3) Рјешење о постављењу замјеника нотара је коначно и против њега се може покренути управни спор код надлежног суда.

Члан 23.

(Права и дужности замјеника нотара)

(1) Замјеник нотара води нотарску канцеларију за рачун и на трошак нотара којег замјењује.

(2) Висину накнаде уређује Нотарска комора својим актом.

(3) Замјеник нотара обавља службу као нотар и обавезан је на исправама које издаје, уз свој потпис дописати додатак, који га означава као замјеника и употребљавати печат и штамбил нотара кога замјењује.

(4) Исправе које сачини замјеник нотара чувају се у архиви замијењеног нотара.

(5) Замјеник нотара дужан је суздржавати се од обављања службених радњи у случајевима у којима те радње не би смио обављати ни нотар кога замјењује.

(6) Док траје замјена, замијењени нотар не смије обављати нотарске послове.

Члан 24.

(Заједничка правила за вршиоца дужности и замјеника нотара)

(1) Кантонални министар ће у рјешењу о именовању вршиоца дужности нотара, односно у рјешењу о постављењу замјеника нотара одредити дан почетка службе вршиоца дужности нотара, односно замјеника нотара и доставит ће рјешење суду на подручју којег се налази сједиште нотара и Нотарској комори.

- (2) Нотар који је постављен за замјеника нотара или именован за вршиоца дужности нотара не мора се додатно осигурати од одговорности.
- (3) Вршилац дужности нотара и замјеник нотара имају сва права и дужности нотара и на њих се примјењују одредбе овог закона о грађанскоправној и дисциплинској одговорности нотара.
- (4) За штету коју замјеник нотара учини трећим лицима одговара замјеник нотара, а за штету коју вршилац дужности учини трећим лицима одговара вршилац дужности нотара.
- (5) Када замјеник нотара, односно вршилац дужности нотара преузме дужност, то ће се евидентирати у пословним књигама нотара из члана 107. овог закона, а у тим књигама ће се забиљежити и поновно преузимање дужности нотара.
- (6) У односу на питања која нису регулисана у одредбама чл. 23. и 24. овог закона, примјењују се одредбе овог закона које вриједе за нотара, осим одредаба члана 49. овог закона.

Члан 25.

(Помоћник нотара)

- (1) У канцеларији нотара могу бити запослени помоћници нотара.
- (2) Критеријуме за утврђивање потребног броја помоћника нотара у канцеларији нотара одређује Нотарска комора.
- (3) Помоћник нотара се својим радом оспособљава за самостално вршење послова нотара.
- (4) Помоћник нотара је у радном односу код нотара код којег је именован.

Члан 26.

(Услови за именовање помоћника нотара)

- (1) За помоћника нотара може бити изабрано лице која испуњава услове из члана 8. овог закона, осим услова из тачке ф) члана 8. овог закона, које има двије године радног искуства на правним пословима послџе положеног правосудног испита.
- (2) За помоћника нотара могу бити изабрана само лица која су својим радним и људским квалитетима достојни угледа дјелатности нотара.

Члан 27.

(Јавни натјечај за избор помоћника нотара)

- (1) Избор помоћника нотара врши се јавним натјечајем.
- (2) Натјечај организује и спрвоводи кантонално министарство на приједлог Нотарске коморе, а по претходно достављеном захтјеву нотара код којег се избор врши.
- (3) Натјечај мора садржавати опште и посебне услове за именовање помоћника нотара и рок подношења пријава.

(4) Натјечај се обавезно објављује у најмање једном дневном листу, веб страници Нотарске коморе и кантоналног министарства и у "Службеним новинама Федерације БиХ".

(5) Рок за подношење пријава на натјечај је 15 дана од посљедњег објављивања натјечаја из става (4) овог члана.

Члан 28.

(Поступак за избор помоћника нотара)

(1) За спровођење поступка за избор помоћника нотара, кантонално министарство рјешењем именује комисију за избор помоћника нотара коју чине три члана, од којих је један нотар код којег се врши избор, осим у случају из члана 29. овог закона, представник кантоналног министарства и представник надлежног кантоналног суда који обавља послове на грађанском реферату.

(2) Комисија из става (1) овог члана бира предсједавајућег између својих чланова и доноси пословник о раду већином гласова.

Члан 29.

(Сукоб интереса)

(1) У случају постојања сукоба интереса (сродник по крви у правој линији, у побочној линији до четвртог степена закључно, брачни супружник или ванбрачни партнер или сродник по тазбини до другог степена закључно, па и онда када је брак престао, пристрасност по било којој основи), а који може довести у питање објективност и непристрасност рада, члан комисије код којег се утврди сукоб интереса не може учествовати у раду комисије.

(2) Члан комисије који сазна за околности које га доводе у сукоб интереса или кандидат који сматра да код члана комисије постоји сукоб интереса, подноси кантоналном министарству образложен захтјев за утврђивање постојања сукоба интереса.

(3) Уколико се утврди постојање сукоба интереса из става (1) овог члана, замјена члана комисије врши се по истом поступку по којем се члан и именује.

Члан 30.

(Претходни поступак избора)

(1) Неблаговремене, недозвољене, неразумљиве или непотпуне пријаве на натјечај одбацује комисија из члана 28. овог закона закључком против кога је допуштена посебна жалба.

(2) Жалба се подноси Федералном министарству у року од три дана од дана пријема закључка и она одлаже извршење закључка.

Члан 31.

(Поступак избора помоћника нотара)

(1) Поступак избора помоћника нотара подразумијева, на исти начин за све кандидате, провјеру испуњавања услова јавног натјечаја и оцјену кандидата у складу са сљедећим критеријумима:

а) писмена провјера знања,

б) интервју са свим кандидатима који испуњавају опште и посебне услове приликом чега се води рачуна о претходном радном искуству.

(2) Уколико кандидати након бодовања критеријума из става (1) овог члана имају једнак број бодова, приликом избора помоћника нотара водит ће се рачуна о националној заступљености конститутивних народа и Осталих у службеном сједишту нотара.

(3) Рјешење о избору помоћника нотара, на приједлог комисије, доноси кантонални министар, уз претходно прибављено мишљење нотара код којег врши избор у року од 15 дана од дана доношења рјешења.

(4) Обавјештење са рјешењем о избору помоћника нотара, кантонално министарство доставља свим кандидатима који су приступили интервјуу.

(5) Против рјешења о избору нотарског помоћника може се у року од осам дана након пријема рјешења, односно обавјештења уложити жалба федералном министру. Жалба против рјешења о избору кандидата за нотарског помоћника одлаже извршење рјешења о избору нотарског помоћника.

(6) Федерални министар дужан је одлучити о жалби у року од 15 дана од дана пријема жалбе. Рјешење којим је одлучено о жалби је коначно. Против рјешења донесеног по жалби може се покренути управни спор.

(7) Коначно рјешење о избору помоћника нотара доставља се Нотарској комори ради уписа на Листу помоћника нотара.

(8) Нотарска комора доноси пропис којим ће детаљније уредити поступак избора помоћника нотара.

Члан 32.

(Послови које обавља помоћник нотара)

(1) Нотарски помоћник може у нотарској канцеларији обављати, под непосредним надзором нотара, све послове, за које је по закону овлашћен нотар.

(2) Нотарски помоћник не смије лично потписивати нотарске исправе или забиљежбе о овјери, изузев забиљежби о овјери рукописа и преписа, са напоменом да потврду о овјери потписује за нотара код којег ради.

(3) Нотарски помоћник је дужан за вријеме своје службе у нотарској канцеларији придржавати се истих службених и осталих обавеза које важе за нотара.

(4) Одредбе члана 58. овог закона на одговарајући начин важе и за нотарског помоћника. Даном ступања на посао, нотарски помоћник мора окончати евентуално постојећи други радни однос.

Члан 33.

(Разрјешење нотарског помоћника)

- (1) Нотарски помоћник може бити разрјешен на лични захтјев.
- (2) Нотарски помоћник може бити разрјешен и на образложен захтјев нотара због смањења обима посла, повреде радне обавезе или повреде службене дужности.
- (3) Повреде службене дужности уредит ће се прописом којег доноси Нотарска комора уз сагласност Федералног министарства.
- (4) О захтјевима из ст. (1) и (2) овог члана рјешење о разрјешењу помоћника нотара доноси надлежно кантонално министарство.
- (5) Против рјешења из става (3) овог члана може се изјавити жалба федералном министру у року од 15 дана од дана пријема рјешења. Федерални министар ће одлучити о жалби у року од 30 дана. Рјешење федералног министра је коначно и против њега се може покренути управни спор.

Члан 34.

(Плата нотарског помоћника)

- (1) Нотарски помоћник од дана ступања на посао и за вријеме трајања службе остварује примјерену плату, као и остала права у вези са радом код нотара.
- (2) Нотарска комора ће утврдити прописом оквирна мјерила за одређивање плата и накнада за рад нотарског помоћника и остала питања из радно – правног односа нотарског помоћника, уз претходну сагласност федералног министра.

Члан 35.

(Стручни сарадник)

- (1) Нотар може запослити стручног сарадника.
- (2) Стручни сарадник из става (1) овог члана може радити послове овјере рукописа и преписа, са напоменом да потврду о овјери потписује за нотара код којег ради, уколико у нотарској канцеларији нема запосленог помоћника нотара.
- (3) За обављање послова из става (2) овог члана стручни сарадник депонује потпис код надлежног суда.
- (4) Стручни сарадници се уписују у Именик стручних сарадника код Нотарске коморе.

Члан 36.

(Нотарски приправници)

- (1) У канцеларији нотара могу радити дипломирани правници као нотарски приправници који се својим радом оспособљавају за полагање правосудног испита.

(2) Нотарски приправници се уписују у Именик нотарских приправника који води Нотарска комора.

(3) Приправнички стаж нотарских приправника траје двије године.

Члан 37.

(Административни радници)

У канцеларији нотара поред помоћника нотара, стручних сарадника, нотарских приправника могу се запослити и административни радници.

Члан 38.

(Права и обавезе запослених у канцеларији нотара)

Права и обавезе из радног односа помоћника нотара, стручног сарадника, нотарског приправника и административних радника, уређују се општим прописом о раду.

Члан 39.

(Мјесто обављања службе нотара)

(1) Нотар обавља службу у свом службеном сједишту и свој нотарској канцеларији.

(2) Нотар може имати једну канцеларију.

(3) Нотар може обавити поједине послове ван нотарске канцеларије у сједишту ако је то прописано посебним законом или ако за то постоје оправдани разлози (болест странке, сједнице пословних субјеката и сл.).

(4) У општем пословном уписнику нотар је обавезан у напомени навести да је нотарски посао обавио изван своје канцеларије.

Члан 40.

(Радно вријеме)

(1) Радно вријеме нотара одређује одлуком кантонални министар.

(2) Нотар може, према потреби, службене радње предузимати и ван утврђеног радног времена.

Члан 41.

(Обавеза предузимања службених радњи)

Нотар је обавезан предузимати све службене радње из надлежности утврђене законом и не смије без ваљаног разлога одбити предузимање службених радњи.

Члан 42.

(Изузеће нотара)

- (1) Нотар не смије дјеловати ако постоје сумње у његову непристрасност. У погледу изузећа нотара од предузимања службене радње на одговарајући се начин примјењују одредбе Закона о управном поступку („Службене новине Федерације БиХ”, бр. 02/98, 48/99 и 61/22), које се односе на изузеће неког службеног лица.
- (2) У случају сумње о томе да ли постоје разлози за изузеће, нотар је обавезан одбити предузимање службене радње.
- (3) О изузећу нотара, вршиоца дужности нотара или замјеника нотара одлучује кантонални министар на приједлог странке или нотара.
- (4) Службене радње, које су противно ставу (1) овог члана, предузели нотар, вршилац дужности нотара или замјеник нотара, ништаве су.

Члан 43.

(Забрана учествовања)

Нотар не смије учествовати у активностима правних лица или ортаклуцима који су неспојиви са његовом службом.

Члан 44.

(Одбијање обављања службене радње)

- (1) Нотар је обавезан одбити обављање службене радње ако:
 - a) се радња односи на питање које не спада у надлежност нотара,
 - b) је радња неспојива са његовом службом, нарочито ако се његово учествовање захтијева ради постизања очигледно недопуштеног или непоштеног циља,
 - c) утврди да је радња према закону недопуштена, за коју сумња да је странка предузима привидно или да би избјегла законске обавезе или да би противправно оштетила треће лице,
 - d) утврди да странка нема пословну способност или из другог законског разлога не може пуноважно закључивати правне послове, или ако законски заступник или пуномоћник странке нема пословну способност или овлашћење за предузимање конкретног правног посла,
 - e) располаже чињеницама да странка нема озбиљну и слободну вољу да закључи одређени посао,
 - f) из околности случаја и чињеница којима располаже утврди да конкретан правни посао неће произвести правно дејство, да није допуштен или да је у супротности са принудним прописима, јавним поретком или добрим обичајима.
- (2) О разлозима одбијања обављања службене радње, нотар је дужан, на захтјев странке, странци уручити писмено образложење и примјерак истог доставити Федералном министарству.

(3) Нотар не смије код закључивања правних послова посредовати између странака нити у вези с неком службеном радњом преузети јемство или друго осигурање за странку.

(4) Нотар је обавезан водити рачуна да се лица која су код њега запослена не баве пословима из ст. (2) и (3) овог члана.

Члан 45.

(Обавеза чувања службене тајне)

(1) Нотар је обавезан чувати као службену тајну о сазнањима у обављању своје службе, осим ако из закона, воље странака или садржаја правног посла не произилази нешто друго.

(2) Лица запослена у канцеларији нотара обавезна су чувати службену тајну из става (1) овог члана.

(3) Образац изјаве о обавези чувања службене тајне нотара и лица запослених у канцеларији нотара прописује Нотарска комора.

(4) Странке могу нотара ослободити обавезе чувања службене тајне.

(5) Обавеза чувања службене тајне постоји и након престанка службе нотара.

(6) Изузетак од става (1) овог члана представља поступање нотара по захтјеву Порезне управе Федерације Босне и Херцеговине, тужилаштва, суда или другог надлежног органа за доставу података или документације у складу са законом.

Члан 46.

(Заједничко обављање службе)

Нотари који су постављени у истом службеном сједишту могу се, уз сагласност кантоналног министарства, повезивати ради заједничког обављања службе и имати заједничке просторије (канцеларије) за рад ако тиме није угрожено лично обављање службе с личном одговорношћу, као и независност и непристрасност у раду нотара.

Члан 47.

(Професионално обављање службе)

(1) Нотар не може истовремено бити адвокат.

(2) Нотар не смије истовремено бити у некој другој професионалној служби или имати неко друго професионално запослење.

(3) Забрана из става (2) овог члана не односи се на обављање службе извршиоца тестаментна, стараоца или неке друге сличне службе утемељене на одлуци надлежног органа, као и на обављање научне, предавачке или умјетничке дјелатности, обављање дужности у органима Нотарске коморе, међународним

удружењима нотара и у случајевима обављања послова у комисијама за полагање испита или у комисијама за избор.

(4) Нотар не може обављати допунску дјелатност у другом органу, привредном друштву или другом правном лицу која остварује добит, нити може бити члан управе или другог органа у правном лицу.

Члан 48.

(Одговорност за штету)

(1) Нотар је дужан надокнадити штету коју је другом проузроковао повредом своје службене дужности.

(2) За проузроковану штету нотар одговара по општим правилима за накнаду штете.

(3) Нотар одговара и за штету коју је у вези са вршењем нотарске службе трећем лицу проузроковао помоћник нотара, стручни сарадник, нотарски приправник или друго лице запослено у његовој канцеларији.

(4) У случају да оштећеном лицу исплати накнаду штете коју је проузроковало лице из става (3) овог члана, нотар има право регреса у складу са законом.

Члан 49.

(Осигурање од одговорности)

(1) Нотар је дужан прије почетка рада осигурати се од одговорности за штету коју би могао починити трећим лицима обављањем своје службене дужности, а то осигурање обухваћа и осигурање од одговорности за радње помоћника нотара, стручног сарадника, нотарског приправника и других лица запослених у нотарској канцеларији.

(2) У условима осигурања може се предвидјети да штету до одређеног износа надокнађује нотар директно.

(3) Осигурање од одговорности врши се на начин да сваки нотар закључује уговор о осигурању са друштвом за осигурање и то осигурање уредно и благовремено продужава, а осигурана сума износи најмање 300.000 КМ за сваки осигурани случај.

(4) Услове осигурања споразумно утврђује осигуравајуће друштво и Нотарска комора.

(5) Сматраће се да је нотар закључио уговор о осигурању од одговорности од када уговараоци потпишу полису осигурања или листу покрића.

(6) Нотарска комора може преузети осигурање од одговорности свих нотара у Федерацији, с тим што су у том случају нотари дужни Нотарској комори плаћати накнаду за утврђену висину осигурања од одговорности.

(7) Ако се у поступку утврди да је нотар штету трећим лицима починио намјерно или из крајње непажње, осигуравајуће друштво које је надокнадило ту штету има право регреса према одговорном нотару.

Члан 50.

(Печати нотара)

- (1) Нотар има по један печат за отисак хемијском бојом и за сухи отисак.
- (2) Израду службеног печата врши овлашћена печаторезница.
- (3) Овлашћена печатопрезница смије израдити нотарски службени печат само уз предочавање повеље о именовању нотара.
- (4) Евиденцију о печатима нотара води кантонално министарство.
- (5) Облик, садржај, начин издавања, коришћење, чување и евидентирање печата и штамбиља нотара прописује федерални министар.

Члан 51.

(Службени потпис нотара)

- (1) Нотар је обавезан прије почетка рада предсједнику општинског суда који је надлежан за његово службено сједиште доставити службени потпис који он употребљава приликом предузимања службених радњи и отиске печата из члана 50. овог закона које ће овјерити предсједник општинског суда на чијем подручју нотар има своје сједиште.
- (2) Овјерени отисци печата као и потпис депонују се код општинског суда на чијем подручју нотар има сједиште.
- (3) Нотар мора, уз потпис, навести и своје службено својство.

ПОГЛАВЉЕ III

НАДЛЕЖНОСТИ НОТАРА

Члан 52.

(Послови нотара)

Нотар је надлежан предузимати нотарску обраду исправа, нотарско потврђивање приватне исправе – солемнизација, издавати потврде, као и овјеравати потписе, преписе и рукописе, те обављати и друге послове који су му законом допуштени.

Члан 53.

(Нотарска обрада исправе)

Нотарска обрада исправе значи да је исправу у цијелости сачинио нотар у складу с одредбама чл. 60. до 76. овог закона и тиме доказује у исправу записане изјаве које су странке дале пред нотаром и које су оне својим потписом одобриле.

Члан 54.

(Овјера и потврда)

Овјера и потврда значи да је исправа сачињена у складу с одредбама чл. 77. до 92. овог закона.

Члан 55.

(Налог суда или другог надлежног органа)

Суд или други орган власти могу нотару, уз његову сагласност, повјерити вршење послова који су у сагласности са његовом дјелатношћу, а нарочито:

- a) попис и процјену оставинске имовине,
- b) попис, процјене и јавне продаје (лицитације) покретних ствари и непокретности у ванпарничном поступку, нарочито добровољне продаје,
- c) диоба продајне цијене у извршном поступку.

ПОГЛАВЉЕ IV

НОТАРСКА ОБРАДА ИСПРАВА, НОТАРСКО ПОТВРЂИВАЊЕ ПРИВАТНЕ ИСПРАВЕ – СОЛЕМНИЗАЦИЈА И НОТАРСКА ПОТВРДА

Члан 56.

(Правни послови за које је обавезна нотарска обрада исправа)

(1) Правни послови који за своју правну ваљаност захтијевају нотарску обраду исправа односе се на:

- a) располагање имовином малољетних и пословно неспособних лица,
- b) правне послове из чл. 72, 73. и 74. овог закона у којима учествује глуха, нијема, глухонијема или слијепа странка која је писмена, глуха, нијема, глухонијема или слијепа странка која је неписмена и странка која не познаје један од службених језика у Босни и Херцеговини,
- ц) правне послове којима се обећава нека чинидба као дар, с тим што се недостатак нотарске форме, у овом случају, надомјешта извршењем обећане чинидбе,
- д) уговор о доживотном издржавању, уговор о уступању и расподјели имовине за живота и уговор о одрицању од наслијеђа које није отворено.

(2) Правни послови, за које, противно ставу (1) овог члана, нису сачињене нотарски обрађене исправе, ништави су.

(3) Странке имају право захтијевати нотарску обраду исправа и за друге правне послове, који нису наведени у ставу (1) овог члана.

Члан 57.

(Нотарско потврђивање приватне исправе - солемнизација и овјера потписа на приватној исправи)

- (1) За све правне послове који захтијевају упис у јавне регистре, изузев послова из члана 56. овог закона, странка може захтијевати од нотара потврђивање приватне исправе - солемнизацију.
- (2) Исправа коју нотар солемнизује у складу са ставом (1) овог члана има снагу јавне исправе.
- (3) За правне послове из става (1) овог члана странка може тражити овјеру потписа странака на приватној исправи и таква исправа нема снагу јавне исправе, али је подобна за упис у јавне регистре.
- (4) У случају из става (3) овог члана, неопходно је да је потписе на приватној исправи овјерио нотар у складу с одредбама члана 85. овог закона и да су приватне исправе сачињене од стране адвоката или адвокатског друштва који је на приватну исправу ставио свој службени печат, потпис и дјеловодни број или да су приватне исправе сачињене од другог лица које је уговорна страна или странка у правном послу, а има положен правосудни испит.
- (5) Исправу из става (4) овог члана, може, осим адвоката сачинити за физичка лица брачни, односно ванбрачни партнер странке или сродник странке по крви по правој линији до било којег степена, у побочној до другог степена закључно, односно сродник по тазбини закључно до другог степена, о чему су странке дужне нотару предочити доказ.

Члан 58.

(Овлашћење нотара)

Уколико су странке уговором или по другој нотарској исправи односно приликом потврђивања приватне исправе - солемнизације, овластиле нотара да може у име њих извршити одређене радње, такве радње ће нотар извршити у границама овлашћења из нотарске исправе, без издавања посебне пуномоћи.

Члан 59.

(Упис у јавне евиденције)

- (1) Нотар ће по службеној дужности, у име и за рачун странке, након закључења правног посла из члана 56. овог закона поднијети захтјев за упис у јавне евиденције ради спровођења закљученог правног посла, ако странке нису другачије захтијевале.
- (2) Нотар може и у другим пословима из своје надлежности, на захтјев странке, поднијети захтјев за упис у јавне евиденције ради спровођења закљученог правног посла.

ПОГЛАВЉЕ V

ПРАВИЛА ПОСТУПКА О НАЧИНУ ПОСЛОВАЊА НОТАРА

Члан 60.

(Садржај изворника нотарски обрађене исправе)

(1) Изворник нотарски обрађене исправе (у даљем тексту: изворник) мора садржавати:

- a) податке о нотару који учествује у састављању изворника (презиме, име и сједиште нотара),
- b) податке о странкама (код физичких лица - презиме, име, ЈМБ, име једног родитеља, занимање и адреса, односно код правних лица - фирма, сједиште и заступање), те податке о евентуалним свједоцима и тумачима/преводиоцима,
- c) начин на који је утврђен идентитет лица из тачке б) овог става,
- d) текст правног посла с назнаком евентуалних пуномоћи и прилога,
- e) напомену да је изворник странкама прочитан или да је поступљено по одредбама члана 72., члана 73. став (1) и члана 74. став (1) овог закона,
- f) дан, мјесец, годину, мјесто и сат почетка и завршетка читања изворника,
- g) потпис лица из тач. а) и б) овог става и печат нотара који је саставио изворник.

(2) Обрада и чување личних података код састављања изворника нотарски обрађене исправе врши се по правилима закона којим се уређује заштита личних података.

Члан 61.

(Начин писања изворника)

(1) Изворници се морају написати јасно и читко.

(2) Скраћенице у изворнику смију се употребљавати само ако су уобичајене или општепознате, с тим да се празна мјеста у тексту полуњавају цртама.

Члан 62.

(Потпис и печат)

(1) Нотар је обавезан изворник својеручно на његовом крају потписати својим именом и додатком "нотар" и поред потписа ставити отисак свог службеног печата.

(2) На крај изворника, али изнад потписа нотара, стављају се и потписи странака и свједока ако су и они учествовали у састављању изворника.

(3) Ако странка не зна писати, то ће се у изворнику назначити, а ако странка не може писати, у изворнику ће се назначити и разлог због чега не може писати.

Члан 63.

(Измјене и допуне и исправка грешке)

- (1) Ако се у изворнику морају извршити измјене или допуне, то ће се учинити на крају изворника, с тим што се мора навести на који се дио текста изворника измјене или допуне односе.
- (2) Измјене и допуне потписаће странке и нотар ако су те измјене и допуне унесене у изворник након што је он потписан.
- (3) Нотар врши исправку очигледне грешке настале приликом састављања нотарски обрађене исправе, по овлашћењу или на захтјев странке, без права на награду и накнаду за свој рад.
- (4) Нотар очигледне грешке настале приликом састављања нотарских исправа исправља нотарском забиљешком без присуства странака, ако су га оне за то овластиле.

Члан 64.

(Прецртавање ријечи)

- (1) У изворнику се не смије ништа брисати.
- (2) Ако треба неку ријеч прецртати, то ће се учинити тако да она остане читка, а број прецртаних ријечи написат ће се на крају изворника или у посебној исправи из члана 63. став (4) овог закона, с ознаком стране и реда изворника и броја прецртаних ријечи.
- (3) Напомену из става (2) овог члана странке потписују по правилима која вриједе за потписивање измјена и допуна у изворнику.

Члан 65.

(Поступак нотарске обраде исправе)

- (1) У оквиру поступка нотарске обраде исправе нотар мора провјерити да ли су странке способне и овлашћене за предузимање и закључивање правног посла.
- (2) Нотар мора испитати праву вољу странака, објаснити ситуацију, странке поучити о правним посљедицама посла и њихове изјаве јасно и недвосмислено писмено саставити у облику нотарског изворника, при томе пазећи да се искључе забуне и сумње, као и да неискусне и неуме странке не буду оштећене.
- (3) Изворник се мора странкама прочитати у присуству нотара, непосредним питањима нотар се увјерава да садржај изворника одговара вољи странака, након чега странке морају одобрити и својеручно потписати тај изворник, а у изворнику се мора, прије потписа странака, констатовати да се тако поступило.
- (4) Прилози се такође морају увијек прочитати, осим ако се странке не одрекну тог права и изјаве да су упознате са садржајем прилога, што се забиљежава у

изворнику, а сачињавање изворника може се вршити само онда када су приликом читања изворника прилози на располагању странкама.

Члан 66.

(Обавеза упозоравања и поуке)

(1) Ако странке хоће да се у изворник унесу нејасне, неразговијетне или двосмислене изјаве које би могле довести до спора, или не би имале намјеравани учинак, или не би могле произвести жељени правни учинак, или би се оправдано могло сматрати да им је сврха да се нека од странака оштети, нотар ће упозорити на то странке и дати им одговарајуће поуке.

(2) Ако странке остану код изјава из става (1) овог члана, нотар је обавезан одбити сачињавање исправе и о томе сачинити службену забиљешку коју задржава у својој архиви.

(3) Примјерак службене забиљешке из става (2) овог члана нотар предаје странкама и доставља Нотарској комори.

Члан 67.

(Утврђивање идентитета)

(1) Идентитет странке нотар утврђује увидом у личну карту или пасош или други лични документ у складу са прописима којима се уређују лични документи.

(2) У изворнику нотар уписује на који је начин утврдио идентитет.

Члан 68.

(Позивање свједока)

(1) Два свједока су потребна при састављању нотарског изворника ако је нека од странака неписмена.

(2) У осталим случајевима зависиће од нотара и странака да ли ће при састављању нотарског изворника бити позвани свједоци.

(3) Умјесто два свједока, може се позвати други нотар.

Члан 69.

(Својство свједока)

(1) Свједоци морају бити пунољетни и знати један од службених језика, с тим да један од свједока мора знати читати и писати на једном од службених језика.

(2) Идентитет свједока утврђује се на начин предвиђен у одредбама члана 67. овог закона.

Члан 70.

(Лица која не могу бити свједоци)

Свједоци не могу бити:

- а) лица која не могу ваљано свједочити услјед својих душевних или физичких недостатака,
- б) лица која су запослена код нотара који обавља службену радњу,
- ц) лица која могу имати неку корист од посла чије закључивање посвједочавају,
- д) лица која су са странком или с лицем које би након нотарске радње требало добити неку корист, или са самим нотаром у односу због којег се може тражити изузеће нотара.

Члан 71.

(Присуство свједока)

- (1) Ако законом није другачије одређено, свједоци или други нотар морају бити присутни најкасније када нотар чита странкама изворник и када га они потписују.
- (2) Ако то странке захтијевају, свједоци могу бити, ако нешто друго није за поједине случајеве одређено, искључени за вријеме читања изворника, али у том случају странке морају потписати изворник у присуству свједока и изјавити да су изворник прочитале или да им је био прочитан и да одговара њиховој вољи што се назначава у нотарском изворнику.

Члан 72.

(Глуха, нијема или глухонијема странка која је писмена)

- (1) Глуха странка која зна читати мора сама прочитати изворник и изричито изјавити да га је прочитала и да одговара њеној вољи.
- (2) Нијема или глухонијема странка која зна читати и писати мора на изворнику својеручно написати да га је прочитала и да га одобрава, а изјаве се морају унијети у изворник испред потписа.
- (3) У изворнику се обавезно уписује да се поступило према одредбама ст. (1) и (2) овог члана.

Члан 73.

(Глуха, нијема, глухонијема или слијепа странка која је неписмена)

- (1) Ако глуха странка не зна читати или ако нијема или глухонијема странка не зна читати и писати, мора се осим свједока позвати и једно лице од њеног повјерења које се с њом може знаковним језиком споразумјети.
- (2) Лице из става (1) овог члана има својство свједока и не мора знати читати и писати, а може бити у сродству с глухом, нијемом или глухонијемом странком, ако није лично заинтересовано у правном послу који је предмет изворника.

(3) Ако је нека од странака слијела, глуха или нијема, свјedoци морају бити присутни када странке дају изјаву о располагањима која ће се унијети у изворник, приликом читања цијелог изворника странкама, или када га они сами читају, те онда када странке изјављују свој пристанак и кад потписују изворник што се назначава у изворнику.

(4) Нотар се мора увјерити да ли се лице од повјерења зна путем знаковног језика споразумјети с глухом, нијемом или глухонијемом странком и у изворнику навести да се у то увјерио.

Члан 74.

(Тумач)

(1) Ако која од странака не зна један од службених језика, мора се и поред свјedoка из става (1) члана 71. овог закон позвати и тумач (преводилац), а у изворнику ће се назначити да се тако поступило.

(2) Тумач мора бити лице које има статус овлашћеног судског тумача.

(3) Кад је тумач потребан, нотар ће настојати преко њега сазнати праву вољу странака, и према тој вољи на једном од службених језика сачињава изворник, који ће тумач превести странкама, а ако то странка тражи, написаће се превод изворника на језик странке и приложити уз изворник.

(4) Нотар треба упозорити странке да могу захтијевати превод у писаној форми и прилагање уз изворник, а у изворнику треба бити наведено да се овако поступило и да ли су се странке одрекле тог права.

Члан 75.

(Извршна исправа)

(1) Нотарски обрађена исправа и нотарски потврђена приватна исправа - солемнизована је извршна исправа ако је у њој утврђена одређена обавеза на чинидбу о којој се странке могу нагодити и ако садржи изјаву дужника о томе да се на основу те исправе може ради остварења дужне чинидбе, након доспјелости обавезе, непосредно провести принудно извршење.

(2) На основу нотарски обрађене извршне исправе и нотарски потврђене приватне исправе - солемнизоване исправе, на основу које је у земљишним књигама уписана хипотека или земљишни дуг на одређеној некретнини, може се у сврху плаћања осигураног потраживања непосредно након доспјелости, захтијевати извршење на тој некретнини, ако је дужник у наведеној исправи на то изричито пристао.

(3) За извршност исправа из ст. (1) и (2) овог члана није потребна никаква даља активност извршног суда.

(4) Ако обавеза зависи од наступања услова или протеча рока, за извршност нотарски обрађене, односно нотарски потврђене приватне исправе - солемнизоване исправе, ако се стране у тој исправи другачије не договоре, потребно је да се јавном исправом или приватном исправом потписаном од

странака, а ако то није могуће, правоснажном пресудом донесеном у парничном поступку утврди да је услов наступио, односно да је рок протекао.

Члан 76.

(Побијање извршења)

Извршење исправе нотара може се побијати по одредбама закона којим је регулисан извршни поступак.

ПОГЛАВЉЕ VI

ПОСТУПАК ПОТВРЂИВАЊА ПРИВАТНЕ ИСПРАВЕ - СОЛЕМНИЗАЦИЈА

Члан 77.

(Клаузула о солемнизацији)

(1) Потврђивање приватне исправе – солемнизација врши се стављањем клаузуле о солемнизацији која је услов да би исправа имала снагу јавне исправе.

(2) Клаузулом о солемнизацији нотар потврђује да је странкама у његовом присуству прочитана исправа, да су оне изјавиле да та исправа у свему и потпуно одговара њиховој вољи и да су је својеручно потписале.

Члан 78.

(Садржина клаузуле о солемнизацији)

(1) Клаузула о солемнизацији садржи:

- а) име и презиме нотара, назнаку да поступа у својству нотара и податке о сједишту,
- б) име, презиме, датум рођења и адресу пребивалишта странака, односно назив и сједиште странке – правног лица и име и презиме, адресу и пребивалиште његовог заступника,
- ц) начин на који је утврђен идентитет странака,
- д) име, презиме, датум рођења и адресу пребивалишта заступника и начин на који је утврђен његов идентитет и овласти за заступање,
- е) име и презиме и адресу пребивалишта свједока, преводиоца и тумача ако су учествовали у поступку потврђивања приватне исправе - солемнизације и податке о начину утврђивања њиховог идентитета,
- ф) изјаву нотара да је странкама у његовом присуству прочитана исправа, да су оне усмено изјавиле да је њихова воља у свему вјерно унесена и да су својеручно потписале исправу,
- г) означавање исправа које се прилажу клаузули о солемнизацији, као што су пуномоћи, извадци из матичних књига, катастра непокретности, земљишних и других јавних књига,
- х) датум и сат потврђивања приватне исправе - солемнизације.

- и) мјесто потврђивања приватне исправе - солемнизације, ако се потврђивања приватне исправе - солемнизација врши ван нотарске канцеларије,
 - ј) изјаву да су странке, а кад је потребно и други учесници, поучени о садржини и правним посљедицама правног посла, као и изјаву да су странке упозорене да су њихове изјаве нејасне, неразумљиве или двосмислене, као и да су и послије упозорења при таквим изјавама остале,
 - к) број под којим је потврђивање приватне исправе - солемнизација заведена у општи пословни уписник,
 - л) потписе странака, заступника, свједока, тумача и других учесника,
 - м) потпис и печат нотара.
- (2) Клаузула о солемнизацији приватне исправе која не садржи податке одређене у ставу (1) тач. а), б), д), ф), х), ј), к), л) и м) овог члана нема својство нити правно дејство јавне исправе.

Члан 79.

(Стављање клаузуле о солемнизацији)

- (1) Клаузула о солемнизацији приватне исправе ставља се на посебну исправу која се повезује с поднесеном исправом јамствеником, а оба краја јамственика причвршћују се печатним воском или наљепницом и овјеравају печатом нотара.
- (2) Ако се поднесена исправа састоји од више листова, нотар повезује клаузулу о солемнизацији са свим листовима и у клаузули назначавача од колико листова и страница се састоји поднесена исправа.
- (3) Са примјерком поднесене исправе који задржава код себе, нотар повезује један примјерак клаузуле о солемнизацији и све исправе које су приложене клаузули о солемнизацији, који се чувају у складу са чланом 103. овог закона.
- (4) Нотар је дужан издати по један примјерак потврђене приватне исправе - солемнизоване исправе сваком лицу које је учествовало у правном послу.

Члан 80.

(Потврђивање приватне исправе - солемнизација)

- (1) Нотар врши потврђивање приватне исправе – солемнизацију исправе ако је отиснута на папиру, написана у складу са службеном употребом језика и писма и чије су маргине довољно широке да се може повезати јамствеником.
- (2) Нотар неће потврдити приватну исправу - солемнизовати у којој су поједина мјеста исправљена, преиначена, брисана, прецртана, уметнута или додана, односно која је поцијепана, оштећена или сумњива по своме вањском облику.
- (3) Ако се поднесена исправа састоји из више листова који су отиснути једнострано, нотар је дужан то напоменути у клаузули о солемнизацији.

Члан 81.

(Испитивање услова за предузимање правног посла)

- (1) У поступку потврђивања приватне исправе - солемнизације исправе о правном послу, нотар испитује да ли странке имају правну и пословну способност која се тражи за предузимање тог посла и да ли су овлашћене предузимати правни посао.
- (2) Нотар ће поступити на начин прописан ставом (1) овог члана и када у поступку за потврђивање приватне исправе - солемнизације учествују заступник или пуномоћник, при чему испитује и да ли је заступник, односно пуномоћник пословно способан и овлашћен предузимати односни правни посао.
- (3) Ако утврди да нису испуњени услови из ст. (1) и (2) овог члана, нотар ће рјешењем одбити потврђивање приватне исправе - солемнизацију исправе.

Члан 82.

(Потврде и овјере)

- (1) О стварима које су регулисане у чл. 82. до 91. овог закона нотар издаје потврде или врши овјере.
- (2) Ако одредбама чл. 82. до 91. овог закона није прописано ништа друго, код потврда и овјера је, умјесто изворника у смислу члана 61. овог закона, довољна исправа која мора садржавати свједочење нотара, његов потпис, печат, као и мјесто и датум издавања.

Члан 83.

(Овјера преписа)

- (1) Нотар ће овјерити само препис који је сачињен у нотарској канцеларији, односно сачињен уз помоћ апарата за фотокопирање у нотарској канцеларији. С преписом је изједначена фотокопија исправе.
- (2) Препис се мора слагати с исправом и у правопису, интерпункцији и скраћивању ријечи.
- (3) Ако су у исправи нека мјеста преиначена, брисана, прецртана, уметнута или додана, мора се то у овјери навести. У овјери ће се навести је ли исправа подерана, оштећена, или иначе по вањском облику очито сумњива, осим ако то већ није видљиво из самог преписа или фотокопије.
- (4) Нотар мора тачно упоредити препис с исправом и ако утврди да се слаже, потврдит ће то на самом препису, а уз то ће навести да је то препис исправе коју је странка означила као изворник, или да је то препис овјереног или обичног преписа исправе, да ли је и како таксиран, да ли је писан руком или машином или којим другим механичким или хемијским средством, оловком или пером, и гдје се, по његовом знању или по тврдњи странке, налази оригинал, а ако га је странка донијела, име, презиме и пребивалиште те странке.
- (5) Ако се на исправу налази нека примједба или клаузула она се уноси у препис.
- (6) Када се овјерава препис једног дијела исправе или извод из које исправе, у препису се мора јасно назначити који су дијелови исправе остали непреписани.

Члан 84.

(Овјера извода из трговачких или пословних књига)

При овјери извода из трговачких или пословних књига нотар ће упоредити извод с односним ставкама оригиналне књиге и написат ће на изводу клаузулу овјере с примједбом да се извод потпуно слаже с одговарајућим ставкама оригиналне књиге. У изводу ће се назначити датум прегледа трговачке, односно пословне књиге.

Члан 85.

(Овјера потписа)

(1) Нотар може потврдити да је странка у његовом присуству својеручно потписала писмено, или свој потпис на њега ставила, или да је потпис који је већ на писмену пред њим признала као свој потпис.

(2) Идентитет странке мора се утврдити у складу с одредбама члана 67. овог закона.

(3) Потврда из става (1) овог члана мора садржавати и назнаку на који је начин утврђен идентитет странака и додатак да је потпис истинит, те датум, потпис и службени печат нотара, број општег пословног уписника овјера, као и друге податке утврђене овим законом и подзаконским актима.

(4) Нотар не одговара за садржај приватне исправе на којој је овјерио потпис, с тим да је дужан провјерити писмено само у смислу да ли по закону постоје разлози за одбијање вршења службене радње.

(5) Уколико су испуњени услови из става (4) овог члана, нотар може овјерити и потпис на писмену које није састављено на службеном језику.

(6) Ако је странка слијепа или ако не зна читати, нотар ће јој прочитати писмено прије него што овјери потпис, а ако нотар не зна језик на коме је писмено написано, писмено ће прочитати судски тумач, што ће се навести у овјери.

(7) Ако се овјерава потпис лица као заступника правног лица или органа, нотар може у овјери потврдити да се то лице потписало за правно лице или орган само ако је нотар претходно утврдио да је то лице овлашћено то учинити.

Члан 86.

(Потврда о времену предочавања писмена)

(1) Вријеме када је писмено нотару или у његовом присуству неком другом лицу предочено потврдит ће се на самом писмену уз тачну назнаку дана, мјесеца, године, а ако то странка захтијева и сата.

(2) Ако то странка захтијева, утврдит ће се и идентитет лица које је писмено предочило и лица којем је писмено предочено. У потврди ће се назначити на који је начин утврђен идентитет тих лица.

Члан 87.

(Потврда о животу неког лица)

(1) Нотар може потврдити да је неко лице живо, ако га лично и по имену познаје или ако је његов идентитет утврдио на начин предвиђен у одредбама члана 67. овог закона.

(2) У оригиналу исправе која ће се странци издати потврдит ће се да је то лице било пред нотаром, уз назнаку дана, мјесеца и године, а на захтјев странке, и сата, када се то догодило и како је утврђен његов идентитет.

Члан 88.

(Потврда о овлашћењу за заступање)

(1) Нотар је овлашћен издати потврду о овлашћењу за заступање ако то овлашћење произилази из регистра пословних субјеката или другог регистра. Таква потврда има исту доказну снагу као и потврда регистарског суда.

(2) Нотар ће потврду из става (1) овог члана издати само ако је претходно обавио увид у регистар или овјерени извод из регистра. У потврди ће се назначити дан увида у регистар, односно дан издавања извода из регистра.

Члан 89.

(Потврде о другим чињеницама из регистра)

(1) Нотар може издати потврду о постојању или сједишту неког правног лица, о статусним промјенама или другим правно важним чињеницама, ако оне произлазе из јавног регистра.

(2) У случају из става (1) овог члана нотар је дужан поступати на начин који је прописан у члану 82. став (2) овог закона.

Члан 90.

(Потврђивање закључака органа правног лица)

(1) Ако је нотар позван да потврди закључке скупштине или сједнице неког другог органа правног лица, у записник ће унијети дан и вријеме сједнице, описати све што се у његовом присуству догађало, предлагало и изјавило уколико је то важно за просуђивање правилности поступка, а посебно закључке донесене на сједници. Он ће потврдити и све друго што је законом прописано.

(2) Записник из става (1) овог члана потписат ће и лице које је предсједавало сједницом.

(3) На захтјев се може утврдити и идентитет предсједника и других лица која су била присутна састанку, а у записнику ће се навести како је њихов идентитет утврђен.

Члан 91.

(Потврда других чињеница)

(1) На захтјев заинтересованих лица нотар може потврдити и чињенице које су се догодиле у његовом присуству, попут расправа о понудама, лицитације, жријебања или изјаве лица о чињеницама и стањима за које је нотар сам или уз учествовање стручних лица сазнао.

(2) О потврђивању чињеница из става (1) овог члана нотар ће сачинити изворник у коме ће се навести мјесто, вријеме, имена и адресе странака и других учесника, те тачан опис онога што се у његовом присуству догодило или што је иначе утврдио.

(3) Изворник из става (2) овог члана потписују сви учесници, а ако који од учесника одбије потписати изворник, нотар ће то назначити у изворнику.

(4) У изворнику из става (2) овог члана посебно ће се назначити како је утврђен идентитет странака на које се потврда односи.

Члан 92.

(Поступак сачињавања, потврђивања приватне исправе – солемнизовања исправе и издавања нотарских исправа)

Начин писања, означавања, увезивања и обилежјавања исправа од више страница, издавање нотарских исправа, кориговање грешака, поступак замјене нотарских исправа, као и друга питања која су од значаја за важење нотарских исправа прописују се правилником који доноси федерални министар.

Члан 93.

(Прописи о судском поступку)

Одредбама чл. 82. до 91. овог закона не дира се у прописе којима се уређује надлежност и поступак судова за предузимање радњи на које се те одредбе односе.

Члан 94.

(Чување и издавање изворника исправа)

(1) Исправа коју је у складу с овим законом сачинио нотар представља изворник исправе коју нотар чува у својој архиви. У тој архиви нотар чува и све друге исправе које, у складу са законом, сачини у вршењу службе нотара.

(2) Изузетак од става (1) овог члана је:

- а) тестамент сачињен код нотара, који нотар предаје завјештаоцу у изворнику на његов захтјев или за потребе оставинског поступка након смрти

завјештатоца, а за збирку исправе нотар ће сачинити отправак изворника тестаментa и забиљешку о уручењу изворника тестаментa.

b) изворник нотарски обрађеног основног уговора и изворнике анекса основног уговора нотар је дужан издати за потребе издавања отправака изворника у сврху извршења на захтјев нотара који је посљедњи сачинио анекс уговора, а за збирку исправа нотар ће сачинити отправак изворника уговора или анекса и забиљешку о уручењу изворника.

(3) Изворник нотарски обрађене исправе може се издати и странци ако докаже да јој је неопходна за остваривање права у иностранству по прописима стране државе.

(4) У случају издавања изворника нотарски обрађене исправе, нотар ће за збирку исправа сачинити отправак изворника и приложити јавну исправу која представља правни основ издавања и забиљешку о уручењу изворника, а отправак изворника ступа на мјесто изворника нотарски обрађене исправе.

Члан 95.

(Отправак изворника)

(1) Кад нотар сачини изворник, обавезан је странкама издати отправак изворника.

(2) Уколико су у питању правни послови чији је предмет пренос или стицање права на некретнинама, нотар има обавезу примјерак отправака изворника доставити Порезној управи Федерације Босне и Херцеговине ради утврђивања и наплате пореза.

(3) Отправак мора по облику, форми, садржају и другим питањима у цјелини одговарати изворнику, мора бити означен као отправак и у правном промету замјењује изворник.

Члан 96.

(Издавање отправака изворника)

(1) Ако у изворнику није нешто друго одређено, отправак изворника се може издати само:

- a) лицима која су правни посао садржан у исправи закључила у своје име,
- b) лицима у име којих је тај правни посао закључен,
- c) лицима у корист којих је тај правни посао закључен,
- d) правним насљедницима лица из тач. а) до ц) овог става.

(2) Ако су због престанка рада нотара нотарске исправе, други списи и документација предати на чување суду или другом органу или другом нотару, издавање исправа из става (1) овог члана врше ти органи, односно нотар код којих се налазе на чувању ти списи, а за вријеме рада замјеника, односно вршиоца дужности нотара, исправе издаје замјеник, односно вршилац дужности нотара.

Члан 97.

(Отправак изворника у сврху извршења)

- (1) Отправак изворника у сврху извршења издаје се лицима која су у изворнику означене као повјериоци, односно њиховим правним наследницима, под условом да је доказано испуњење услова за извршност изворника у складу са чланом 75. овог закона.
- (2) О извршном изворнику може се, осим у случајевима предвиђеним у ставу (3) овог члана, издати само један отправак изворника у сврху извршења.
- (3) Поновни отправак изворника у сврху извршења још неизвршеног отправка изворника из става (1) овог члана може се издати само:
 - а) ако сва лица из члана 96. став (1) тач. а) и б) овог закона или њихови правни наследници на то пристану, гдје пристанак мора бити нотарски обрађен биљешком на самом изворнику који је потписала странка, или посебном овјереном исправом која ће се приложити уз изворник,
 - б) ако је раније издати отправак изворника због неког недостатка враћен нотару или ако је уништен, оштећен или на други начин постао неупотребљив,
 - ц) ако суд на чијем подручју нотар има своје сједиште, на приједлог странке, нареди да му се изда поновни отправак изворника, а такву ће наредбу суд издати ако странка учини вјероватним да јој је потребан поновни отправак изворника.

Члан 98.

(Садржина отправка изворника у сврху извршења)

- (1) Отправак изворника у сврху извршења састоји се од штамбиља и клаузуле (потврде).
- (2) Нотар на првој страни у горњем десном углу ставља штамбиљ којим означава отправак изворника у сврху извршења.
- (3) Нотар на посљедњој страни потврђује да отправак изворника у сврху извршења по облику, форми, садржају и другим питањима у цјелини одговара изворнику који у правном промету замјењује изворник, уз напомену да је сачињен за повјериоца.
- (4) Уз потпис и службени печат нотара на потврди, који се налазе на посљедњој страни, мора бити назначено мјесто и датум издавања отправка изворника у сврху извршења.
- (5) Овако сачињен отправак изворника у сврху извршења представља извршну исправу.
- (6) Ако се ради о нотарски обрађеној исправи која се састоји од основног уговора и анекса, на основни уговор које је сачинио један нотар издаје се само један отправак изворника у сврху извршења.
- (7) Ако се ради о нотарски обрађеној исправи која се састоји од основног уговора и анекса, на основни уговор у чијој обради је учествовало више нотара отправак изворника у сврху извршења издаје нотар који је сачинио посљедњи анекс уговора.

Члан 99.

(Преписи изворника)

(1) Ако у самом изворнику није нешто друго одређено, овјерени и обични преписи изворника о правним пословима међу живима могу се издавати:

- a) странкама,
- b) правним насљедницима лица из тог правног посла,
- c) лицима која имају на закону заснован правни интерес у вези с тим правним послом,
- d) државним органима која имају законско овлашћење да захтијевају увид или препис изворника.

(2) Лицима из става (1) овог члана допустит ће се да могу у свака доба разгледати те исправе.

(3) У случају да нотар одбије издати препис изворника лицима из става (1) овог члана, нотар ће о томе донијети рјешење против кога се у року од осам дана може изјавити жалба кантоналном министарству.

(4) Рјешење кантоналног министарства по жалби из става (3) овог члана је коначно и против њега се може покренути спор пред надлежним судом.

Члан 100.

(Отправак или препис изворника изјава посљедње воље)

Отправци или преписи изворника који се односе на изјаву посљедње воље или одредбе за случај смрти које је саставио нотар или које су њему писмено предате, ако у изворнику није што друго одређено, могу се издати само оставиоцу док живи или лицу које он на то изричито овласти овјереном пуномоћи. Послије смрти оставиоца такви се отправци или преписи изворника могу издати само послије проглашења одлуке посљедње воље. Дан проглашења одлуке посљедње воље забиљежит ће се на отправку или на препису изворника.

Члан 101.

(Електронски правни промет и електронски документи)

(1) Нотарска потврде и овјере у смислу члана 82. овог закона, преписи нотарских исправа, захтјеви (пријаве), остале изјаве као и докази о другим предусловима за упис у јавне регистре могу се сачињавати као електронски документи у складу са Законом о електронском документу („Службене новине Федерације БиХ”, број 55/13), као и законом којим се уређује електронски потпис.

(2) Федерални министар ће правилником ближе регулисати даље услове, начин, као и друга питања од значаја за електронску комуникацију нотара с јавним регистрима.

Члан 102.

(Поступак правне заштите)

- (1) Ако нотар није предузео тражену службену радњу, ако тражену радњу у садржајном или формалном погледу није предузео у складу с овим законом или ако одуговлачи с њеним предузимањем, незадовољна странка има право притужбе кантоналном министарству.
- (2) Поступајући по притужби, кантонални министар доноси рјешење у року од 30 дана од дана пријема притужбе.
- (3) Рјешење и става (2) овог члана доставља се нотару и странци.
- (4) Рјешење из става (2) овог члана је коначно и против њега није дозвољена жалба, али се може покренути управни спор код надлежног суда.

Члан 103.

(Чување и предаја исправа)

- (1) Нотар је дужан преузети на чување исправе свих врста, с тим што је овлашћен одбити преузети на чување ону исправу за коју оцијени да постоје оправдани разлози за такву одлуку.
- (2) О преузимању исправа сачињава се потврда у којој се наводи мјесто и вријеме преузимања исправе, презиме и име, занимање и адреса онога ко је исправу предао, ознака положене исправе и коме је треба издати.
- (3) Потврду из става (2) овог члана потписује лице које је исправу предало и нотар, а на потврди ће нотар ставити свој службени печат.
- (4) Ако се исправа пошаље нотару писмом, о томе ће се сачинити потврда у складу са ст. (2) и (3) овог члана, а писмо замјењује потпис лица које је исправу предало.
- (5) Нотар ће о преузимању исправе издати потврду, а ако је исправа послата поштом, потврда ће се поштом послати пошиљаоцу.
- (6) Нотар је дужан утврдити идентитет лица коме предаје исправу у складу с одредбама члана 67. овог закона, а прималац је дужан потврдити пријем исправе својим потписом на потврди.

Члан 104.

(Чување готовог новца и хартија од вриједности)

- (1) Нотар може преузети на чување готов новац, мјенице, чекове, јавне обвезнице и друге хартије од вриједности, а дужан их је преузети само онда кад су му, поводом сачињавања нотарског изворника, предати зато да би их уручио одређеном лицу или да би их положио код одређеног органа.
- (2) Ако преузимање није потврђено приликом сачињавања нотарског изворника, о преузимању ће се сачинити поврда у којој ће се тачно назначити бројеви уписника и депозитне књиге, мјесто и вријеме преузимања, односно ознака и вриједност

износа новца, преузетих хартија, те име лица које их је предало и његову изјаву о томе што с њима треба учинити.

(3) Нотар ће странци издати потврду о преузимању у којој ће спецификовати новац и хартије од вриједности који су му предати.

(4) Све преузете исправе, хартије од вриједности и новчани износи уписују се у картотеку депозита.

(5) Ако се новац и хартије од вриједности нотару пошаљу писмом, о томе ће нотар сачинити потврду, у складу са ставом (2) овог члана, а писмо ће се причврстити уз потврду.

(6) Начин и поступак вођења картотеке депозита прописује се упутством које доноси Нотарска комора.

Члан 105.

(Одвојено чување и предаја новца и хартија од вриједности)

(1) Хартије од вриједности, племените метале и друге драгоцености које му странка повјери на чување, нотар одлаже на чување у депо, односно сеф код пословне банке.

(2) Новац који му странка повјери на чување, нотар чува на посебном повјереничком рачуну за друга лица, на начин да се за сваки правни посао отвара посебан повјеренички подрачун на који ће се вршити полог новца.

(3) Хартије од вриједности, племенити метали и друге драгоцености, као и новац који странка повјери нотару на чување не могу бити предмет принудног извршења против нотара.

(4) Посебан рачун из става (2) овог члана нотар може користити и за трансакцију новца са рачуна једне странке на рачун друге странке из уговора код теретних правних послова.

(5) У случају из става (4) овог члана, у уговору мора тачно бити назначен рачун друге странке на који нотар има обавезу извршити уплату након истека рока или испуњења услова који је означен у уговору.

(6) Хартије од вриједности, племените метале и друге драгоцености из става (1) овог члана нотар предаје без одгађања надлежном органу или лицу којем треба да се предају, након што се утврди његов идентитет, а прималац ће пријем потврдити на спису или у депозитној књизи.

(7) Новац из става (2) овог члана нотар без одгађања полаже на жиро рачун или текући рачун надлежног органа или лица којем треба да се преда након што утврди његов идентитет.

Члан 106.

(Обавеза враћања)

(1) Ако нотар не може извршити предају у одређеном року, може по протеку тог рока, а ако рок није одређен, најкасније у року од 15 дана од дана преузимања, без одгађања вратити странци преузете вриједности или, ако то није могуће, може их предати надлежном суду на чување и о томе обавијестити предаваоца препорученим писмом или на други вјеродостојан начин.

(2) Депозит учињен код нотара има дјеловање судског депозита.

(3) Одредбе чл. 103. до 105. овог закона примјењују се на одговарајући начин и у случају у коме нотар као судски повјереник преузме оставинске исправе, новац, хартије од вриједности или драгоцености.

ПОГЛАВЉЕ VII

ПОСЛОВНЕ КЊИГЕ НОТАРА И ЧУВАЊЕ ИСПРАВА И СПИСА

Члан 107.

(Пословне књиге и нотарски списи)

(1) Нотар води сљедеће пословне књиге:

- a) општи пословни уписник у који се уписују сви нотарски изворници, потврде приватних исправа - солемнизација, нотарске потврде и нотарске овјере,
- b) именик лица која су пред нотаром предале неко располагање за случај смрти са ознаком броја списка,
- c) депозитну књигу о преузетом и издатом туђем новцу, хартијама од вриједности и драгоценостима, у коју се, поред тачне ознаке преузетог депозита треба унијети име и адреса депонента те онога коме се предмет треба предати,
- d) уписник послова које је суд или неки други орган власти повјерио нотару, са абecedним имеником,
- e) заједнички абecedни именик странака за његове уписнике, те за депозитну књигу.

(2) Након уписа посла у одговарајућу пословну књигу, нотар формира нотарски спис у складу са прописом из става (3) овог члана.

(3) Форма, садржај, обрасци и начин вођења пословних књига из става (1) овог члана прописују се упутством о вођењу пословних књига и начину формирања и архивирања списка које доноси Нотарска комора.

Члан 108.

(Обавеза чувања нотарских исправа)

Нотар је дужан све нотарске исправе које је сам сачинио, као и исправе које је преузео на чување, држати закључане, одвојено од других списа.

Члан 109.

(Обавеза предаје)

(1) Ако нотар престаје са вршењем послова, први радни дан након престанка службе нотара, нотарски списи, пословне књиге и сва друга документација предаје се у депозит кантоналном архиву, а печате, штамбиље, новац и хартије од вриједности преузима на чување Нотарска комора.

(2) Нотар је дужан прије примопредаје припремити архивску грађу нотара у складу са прописима којима се уређује архивска дјелатност и доставити кантоналном министарству архивску књигу нотара да би се упутила кантоналном архиву на одобрење.

(3) Документацију и предмете из става (1) овог члана записнички преузима комисија коју рјешењем именује кантонални министар, а коју чини по један члан из кантоналног министарства, кантоналног архива и Нотарске коморе.

(4) Уколико је потребно извршити преглед и попис архивске грађе нотара која се предаје, кантонални министар рјешењем именује посебну комисију коју чине по један члан из кантоналног министарства, кантоналног архива и Нотарске коморе.

(5) По преузимању документације од комисије из става (3) овог члана, Нотарска комора одређује мјесто чувања печата, штамбиља, новца и хартија од вриједности, као и лице које ће бити овлашћено да поступа по списима из архивске грађе нотара којем престаје служба.

(6) Поступак и начин преузимања и чувања нотарских списа, пословних књига и друге документације из става (1) овог члана врши се у складу са прописима којима се уређује архивска дјелатност.

(7) Поступак и начин поступања с печатима, штамбиљима, новцем и вриједносним папирима из става (1) овог члана и архивском грађом нотара којем је престала служба нотара, прописује Нотарска комора уз претходну сагласност федералног министра.

(8) Трошкове у вези са предајом грађе у депозит у кантонални архив сноси надлежно кантонално министарство.

(9) Уколико нотар не омогући поступање на начин дефинисан у ст. (1) до (5) овог члана, комисија из става (3) овог члана извршит ће печатење нотарске канцеларије, а преузимање печата и архивске грађе ће се извршити уз асистенцију надлежних органа.

(10) Ако се приликом поступања по архивској грађи нотара утврди да неки спис недостаје, кантонални министар затражит ће изјашњење нотара којем је престала служба нотара.

(11) Ако спис не буде пронађен, о томе ће се обавијестити странке да би могле предузети потребне мјере ради заштите својих права.

(12) Ако се код странака, државног органа или неког другог нотара налази отправак изворника или овјерени препис несталог изворника, нотар кога именује кантонални министар, сачинит ће овјерени препис те исправе који ће се чувати умјесто несталог изворника.

(13) Ако се утврди да књиге нису уредно вођене, нотар којем је престала служба ће их, ако је то могуће, допунити и о томе сачинити записник.

(14) Трошкове обнове и замјене списка и попуне пословних књига сноси нотар који је био дужан предати списе.

(15) У архивску грађу нотара не спада финансијска документација коју у складу са законским роковима чува нотар којему је престала служба или књиговодствена канцеларија.

(16) Одредбе ст. (1) до (15) овог члана које се односе на нотарске списе, пословне књиге и другу документацију не односе се на нотара којем служба престаје због почетка рада нотара у другом службеном сједишту унутар надлежности истог кантоналног суда.

(17) У случају када нотар започиње рад на подручју надлежности другог кантоналног суда, примијењит ће се одредбе од ст. (1) до (15) овог члана.

(18) Одредбе ст. (1) до (15) овог члана које се односе на нотарске списе, пословне књиге и другу документацију не односе се на вршиоца дужности нотара којем служба вршиоца дужности престаје због избора и именовања нотара, у којем случају се архивска грађа вршиоца дужности нотара предаје на чување, употребу и даље коришћење нотару којем почиње служба нотара.

Члан 110.

(Предаја и чување архиве у случају смрти нотара)

У случају смрти нотара, надлежно кантонално министарство и Нотарска комора ће по службеној дужности покренути поступак из члана 109. овог закона.

ПОГЛАВЉЕ VIII

ДИСЦИПЛИНСКА ОДГОВОРНОСТ НОТАРА

Члан 111.

(Дисциплинска одговорност)

(1) Нотар дисциплински одговара за повреде службене дужности утврђене овим законом.

(2) Одговорност за кривично дјело и прекршај не искључује дисциплинску одговорност нотара, ако врста повреде представља и повреду службене дужности.

(3) Нотару се могу изрећи само дисциплинске казне прописане овим законом.

Члан 112.

(Повреде службене дужности)

(1) Нотар чини повреду службене дужности ако дјелује супротно закону или правилима службе. Повреде службених дужности нотара могу бити лакше и теже.

(2) Нотар чини лакшу повреду службене дужности:

а) ако узастопно два пута, без оправданог разлога, изостане са сједница органа Нотарске коморе, чији је члан,

б) ако поступи супротно општем или појединачном акту Нотарске коморе,

ц) ако годишње није похађао најмање два семинара за усавршавање нотара призната од стране Федералног министарства,

д) ако рекламира обављање службе.

(3) Нотар чини теже повреде службене дужности:

а) ако без ваљаног разлога одбије предузимање службених радњи,

б) ако се при обради, састављању нотарских исправа и предузимања других службених радњи не придржава одредби Устава, овог закона или правила струке,

б) ако у исправи потврди да је наступила чињеница за коју зна или мора знати да се није догодила,

ц) ако, противно Тарифи, обрачуна или тражи већу награду, или обрачуна мању награду или накнаду трошкова од оне која је прописана Тарифом,

д) ако тражи странке, уз обећање да ће снизити награду, преко посредника или на други недоличан начин,

е) ако у случајевима у којима му је то забрањено заступа странку или у тим случајевима саставља исправе,

ф) ако не поступи по правоснажним одлукама судова, по одлукама надзорног органа из члана 150. овог закона или по рјешењу из члана 115. овог закона,

г) ако неуредно, несавјесно, противно одредбама овог закона и других прописа води пословне књиге и евиденције,

х) ако неуредно, несавјесно, противно одредбама овог закона и других прописа чува списе, пословне књиге и евиденције,

и) ако се понаша недостојно према странкама и органима која врше надзор над његовим пословањем или на други начин не поступа у складу с одредбама Кодекса понашања нотара,

ј) ако одмах након окончања правног посла не изда потврду, односно рачун о примљеном износу награде или накнаде,

к) ако на захтјев надлежног органа одбије дати документацију или податке или да нетачне податке, а обавеза давања података је прописана законом или другим прописом донесеним на основу закона,

л) ако на јавној лицитацији или током неког другог поступка који води као нотар, или као повјереник суда, или као заступник странака, купи за себе или за своје сроднике ствар која се продаје, насљедна или друга права,

љ) ако поступа супротно одредбама овог закона о забрани учествовања, професионалном обављању и допунској дјелатности,

м) ако поступа супротно одредбама овог закона о дужности савјесног и законитог поступања и обавези одбијања службене радње,

н) ако склапа послове под својим именом за друге или под туђим именом за себе или ако је странка у пословима у којима предузима службене радње као нотар или судски повјереник,

њ) ако новац који му је повјерен на чување или друге ствари уложи, пренесе или преда у корист трећег лица или у своју корист, супротно одредбама овог закона,

о) ако преузме обавезу јамства или одговорности у пословима који се закључују уз његово учествовање у својству нотара,

п) ако поступа супротно одредбама овог закона о забрани обављања службе у случају привременог удаљења из службе,

р) ако не обезбјеђује рад нотарског помоћника у складу с овим законом,

с) ако поступа супротно одредбама овог закона о изузећу нотара,

ш) ако поступа супротно одредбама овог закона о дужности чувања службене тајне,

т) ако поступа супротно одредбама овог закона о заједничком обављању службе,

у) ако поступа супротно одредбама овог закона о мјесту обављања службе нотара,

в) ако као судски повјереник прекорачује границе повјерених овласти или не предузима радње у роковима који су прописани правилима поступка чије је провођење повјерено нотару или не преда спис предмета суду када је то по закону обавезан,

з) ако злоупотреби повјеренички рачун плаћањем трећим лицима, која нису уговорне стране, нити странке у правном послу, у име или за рачун привредног друштва чији је рачун блокиран или на други начин недозвољено или ненамјенски користи повјеренички рачун,

ж) ако се на други начин, у служби или изван ње, недолично понаша, крши одредбе закона или нарушава углед службе нотара.

Члан 113.

(Дисциплинске казне)

(1) За лакшу повреду службене дужности нотару могу се изрећи сљедеће дисциплинске казне:

а) писмени укор,

б) новчана казна од 2.500 КМ до 5.000 КМ.

(2) За тежу повреду службене дужности нотару могу се изрећи сљедеће дисциплинске казне:

а) новчана казна од 5.000 КМ до 25.000 КМ,

б) привремено одузимање права на обављање службе нотара у трајању од једног мјесеца до једне године,

ц) одузимање права на обављање службе нотара.

Члан 114.

(Дисциплински поступак)

- (1) Иницијативу за покретање дисциплинског поступка може дати свако лице.
- (2) Захтјев за покретање дисциплинског поступка подноси дисциплински тужилац.
- (3) Дисциплинског тужиоца именује федерални министар из реда државних службеника Федералног министарства или кантоналног министарства који има положен правосудни испит.
- (4) Захтјев за покретање дисциплинског поступка садржи:
 - а) име и презиме нотара,
 - б) подручје за које је именован и сједиште његове канцеларије,
 - ц) чињенични опис и правну квалификацију повреде службене дужности,
 - д) приједлог доказа које би требало да се изведу на усменој расправи и
 - е) приједлог дисциплинске казне.
- (5) О захтјеву за покретање дисциплинског поступка одлучује првостепена дисциплинска комисија коју рјешењем именује Нотарска комора у саставу од три члана и три замјеника члана, при чему су највише два члана и два замјеника нотари, а најмање један члан и један замјеник из реда правних стручњака изван нотарске службе.
- (6) Против рјешења комисије из става (5) овог члана може се изјавити жалба федералном министру у року од 15 дана од дана достављања рјешења.
- (7) Жалба се предаје Нотарској комори која се заједно са списом предмета доставља Федералном министарству.
- (8) По пријему жалбе, федерални министар именује другостепену дисциплинску комисију у саставу од три члана, при чему је један члан државни службеник Федералног министарства с положеним правосудним испитом, један члан нотар којег предлаже Управни одбор Нотарске коморе и један члан из реда правних стручњака изван нотарске службе и Федералног министарства.
- (9) Рјешење другостепене дисциплинске комисије донесено по жалби је коначно.
- (10) Дисциплински тужилац из става (3) овог члана и чланови комисије из ст. (5) и (8) овог члана именују се посебно за сваки поступак.
- (11) Поступак утврђивања дисциплинске одговорности, евидентирање, извршење и брисање дисциплинских казни, као и накнада за рад дисциплинског тужиоца и дисциплинске комисије прописује федерални министар.

Члан 115.

(Извршење дисциплинских казни)

- (1) Коначно рјешење о изрицању новчане казне нотару представља извршну исправу.
- (2) Уколико нотар којем је изречена новчана казна у року од 15 дана не изврши уплату новчане казне, Нотарска комора је обавезна обавијестити Федерално правобранитељство - Федерално правобранилаштво ради покретања поступка принудног извршења.
- (3) Средства од наплаћене новчане казне приход су буџета Федерације.

Члан 116.

(Правне посљедице)

(1) Нотар, вршилац дужности, замјеник нотара, помоћник нотара и стручни сарадник којима је изречена дисциплинска казна из члана 113. став (2) тачка ц) овог закона, брисат ће се из одговарајућег именика Нотарске коморе.

(2) Лица из става (1) овог члана, не могу бити именована, постављена и брана прије истека рока од 10 година од дана брисања из именика Нотарске коморе.

Члан 117.

(Привремено удаљење нотара из службе)

(1) Ако је против нотара покренут дисциплински поступак може се донијети рјешење о његовом привременом удаљењу из службе, ако је то неопходно ради заштите части и угледа службе или ради обезбјеђења интереса странака.

(2) Нотар ће бити привремено удаљен из службе ако је против њега потврђена оптужница или одређен притвор, или ако издржава казну затвора до шест мјесеци.

(3) Рјешење о привременом удаљењу из службе из разлога прописаних одредбама става (1) овог члана, доноси првостепена дисциплинска комисија.

(4) Рјешење о привременом удаљењу из службе из разлога прописаних одредбама члана 16. став (6) овог закона и став (2) овог члана, доноси кантонално министарство по службеној дужности.

(5) Против рјешења о привременом удаљењу из службе из става (3) овог члана може се изјавити жалба другостепеној дисциплинској комисији у року од 15 дана од дана достављања рјешења о удаљењу из службе.

(6) Изјављена жалба не одгађа извршење рјешења.

(7) Другостепена дисциплинска комисија обавезна је одлучити по жалби најкасније у року од 15 дана од дана достављања жалбе.

(8) Рјешење другостепене дисциплинске комисије донесено по жалби је коначно и против тог рјешења се може покренути спор пред надлежним судом.

Члан 118.

(Посљедице привременог удаљавања из службе)

(1) Рјешењем о удаљењу из службе на основу члана 117. овог закона, мора се одлучити о чувању списка, пословних књига и печата и штамбиља за вријеме док траје привремено удаљење из службе.

(2) За вријеме привременог удаљења из службе нотар не смије предузимати никакве службене радње из надлежности нотара.

Члан 119.

(Застарјелост)

- (1) Покретање дисциплинског поступка за лакше повреде службене дужности застаријева у року од годину дана од дана сазнања за учињену повреду, а најкасније у року од три године од дана када је повреда учињена.
- (2) Покретање дисциплинског поступка за теже повреде службене дужности застаријева у року од три године од дана сазнања за учињену повреду, а најкасније у року од пет година од дана када је повреда учињена.
- (3) Дан сазнања у смислу ст. (1) и (2) овог члана је дан када је кантонално министарство или Федерално министарство сазнало за повреду и учинитеља, непосредно или на основу пријаве.
- (4) Вођење дисциплинског поступка застаријева ако не буде донесена коначна одлука у року од двије године од дана подношења захтјева за покретање дисциплинског поступка за лакше повреде службене дужности и четири године од дана подношења захтјева за покретање дисциплинског поступка за теже повреде службене дужности.
- (5) Застарјелост извршења дисциплинске казне наступа када протекну двије године од дана правоснажности рјешења којим је дисциплинска казна изречена.

Члан 120.

(Апсолутна застарјелост)

- (1) Застарјелост за покретање и вођење дисциплинског поступка прекида се сваком процесном радњом дисциплинског тужиоца и дисциплинских комисија.
- (2) Сваким прекидом застарјелост почиње изнова тећи, али без обзира на прекиде, застарјелост у сваком случају наступа кад протекне два пута онолико времена колико је законом прописана застара за застарјелост за покретање и вођење дисциплинског поступка.
- (3) Застарјелост извршења дисциплинске казне прекида се сваком радњом која се предузима ради извршења дисциплинске казне.
- (4) Застарјелост извршења дисциплинске казне у сваком случају наступа када протекне двоструко вријеме из члана 119. став (5) овог закона, али она не може наступити ако је извршење у току.

Члан 121.

(Извршење дисциплинске казне)

- (1) Извршење дисциплинске казне писменог укора спроводи се објављивањем рјешења на интернет страници Нотарске коморе.
- (2) Изречене казне извршавају се у року од 15 дана од дана достављања коначног рјешења.

(3) О уплати изречене новчане казне нотар доставља доказ Нотарској комори и Федералном министарству у року од пет дана од дана уплате.

(4) Казну одузимање права на обављање службе нотар извршава кантонални министар, у складу с одредбама овог закона и прописа којим се уређује начин поступања са печатима, штамбиљима, новцем и папирима и поступку издавања отправака, односно преписа изворника и других извода из нотарских аката у случају престанка вршења службе нотар.

Члан 122.

(Евиденција о изреченим дисциплинским казнама)

(1) Коначно рјешење којим је изречена дисциплинска казна, као и привремено удаљење нотар из службе у току дисциплинског поступка, Нотарска комора уписује у Именик нотар.

(2) Федерално министарство и Нотарска комора воде евиденцију о покренутих дисциплинским поступцима, о изречених дисциплинским казнама и о рјешењима о привременом удаљењу нотар из службе, броју и датуму дисциплинских рјешења, извршењу рјешења, престанку изречене казне и о другим подацима значајним за евиденцију у вези с вођењем и исходом дисциплинских поступака.

(3) Коначно рјешење којим је изречена дисциплинска казна Нотарска комора трајно чува у персоналном досијеу нотар против кога је изречена.

(4) Дисциплинска казна писмени укор брише се из Именика нотар по истеку једне године, а новчана казна по истеку три године од дана извршења рјешења.

Члан 123.

(Пропис за спровођење дисциплинског поступка)

(1) Одредбе о покретању и вођењу поступка за утврђивање дисциплинске одговорности нотар, раду дисциплинске комисије, поступку извршења дисциплинске казне као и друга питања од значаја за утврђивање дисциплинске одговорности нотар прописују се прописом из члана 114. став (11) овог закона.

(2) Одредбе закона о дисциплинској одговорности нотар сходно се примјењују и на дисциплинску одговорност замјеника нотар и вршиоца дужности нотар.

Члан 124.

(Дисциплинска одговорност лица запослених код нотар)

Дисциплинска одговорност помоћника нотар, стручног сарадника, нотарског приправника и административног особља прописује се прописом који доноси Нотарска комора.

ПОГЛАВЉЕ IX

НАГРАДА ЗА РАД И НАДОКНАДА ТРОШКОВА

Члан 125.

(Награда за рад и надокнада трошкова)

- (1) Нотари имају право на награду и накнаду за свој рад.
- (2) Тарифу о наградама и накнадама нотара доноси федерални министар уз прибављено мишљење Нотарске коморе.

Члан 126.

(Доспјелост награде и надокнаде трошкова)

- (1) Плаћање награде за рад и надокнаде трошкова нотару врши се одмах по обављеном послу, а нотар може тражити и да странка плати примјерени износ предујма у моменту преузимања посла.
- (2) Нотар је обавезан странци издати рачун о плаћеној награди и трошковима.

Члан 127.

(Солидарна одговорност)

Ако је више странака учествовало у закључивању правног посла пред нотаром или је нотар извршио једну радњу за више странака, све те странке солидарно дугују награду и трошкове нотару, ако се странке другачије не договоре.

ПОГЛАВЉЕ X

НОТАРСКИ ИСПИТ

Члан 128.

(Услови за полагање нотарског испита)

- (1) Захтјев за полагање нотарског испита подноси се Федералном министарству.
- (2) Нотарски испит може полагати лице које испуњава услове из члана 8. става (1) тач. д) и е) овог закона и која након положеног правосудног испита има радно искуство у струци од најмање три године.
- (3) О захтјеву из става (1) овог члана одлучује федерални министар рјешењем.
- (4) Против рјешења из става (3) овог члана дозвољена је посебна жалба федералном министру у року од осам дана од дана пријема рјешења.
- (5) Против рјешења којим се одлучује о жалби из става (4) овог члана може се покренути управни спор пред надлежним судом.

Члан 129.

(Накнада за полагање нотарског испита)

Накнада за полагање нотарског испита утврђује се одлуком коју доноси федерални министар.

Члан 130.

(Форма нотарског испита)

- (1) Нотарски испит се састоји од писменог и усменог дијела.
- (2) Писмени дио испита састоји се од три испитна задатка која се раде по четири сата. Испитним задацима се провјерава да ли су кандидати у стању сачињавати нотарске исправе у сљедећим правним областима:
 - a) облигацијско и стварно право,
 - b) породично и наслеђно право,
 - c) привредно право и
 - d) извршно право.
- (3) Усмени дио испита полаже се у једном дану и то из сљедећих предмета:
 - a) прописи о служби нотара,
 - b) прописи о земљишно-књижном поступку,
 - c) прописи о упису правних лица у судски регистар и привредно право,
 - d) наслеђно право, породично право, облигацијско и стварно право, али само у дијелу у којем је то од значаја за дјелатност нотара и
 - e) извршно право.

Члан 131.

(Комисија за полагање нотарског испита)

- (1) Нотарски испит се полаже пред Комисијом за полагање нотарског испита коју рјешењем именује федерални министар на мандат од четири године. Федерални министар именује најмање једну испитну комисију.
- (2) Испитну комисију из става (1) овог члана чине предсједник и четири члана, и то један државни службеник Федералног министарства који има положен правосудни испит и радно искуство у струци од најмање пет година, два нотара на приједлог Нотарске коморе и два стручњака из области грађанског и привредног права који су носиоци судских функција.
- (3) Комисија има секретара и замјеника секретара који обављају административно-техничке послове везане за рад Комисије.
- (4) За рад у Комисији се исплаћује накнада коју рјешењем утврђује федерални министар.

Члан 132.

(План испита и термин полагања)

План испита и термин полагања писменог и усменог дијела нотарског испита одређује предсједник Комисије.

Члан 133.

(Обавјештавање о термину и мјесту полагања испита)

- (1) Кандидат коме је одобрено полагање испита мора се о томе обавијестити најмање 30 дана прије термина одређеног за полагање писменог дијела испита. Уколико кандидат писмено пристане, овај рок може бити и краћи.
- (2) Нотарски испит полаже се у Федералном министарству. Изузетно, предсједник Комисије може одредити и друго мјесто за испит, ако су обезбијеђени сви услови за прописно одвијање испита.

Члан 134.

(Поступак на писменом дијелу испита)

- (1) Прије почетка писменог дијела испита, секретар Комисије утврђује идентитет кандидата који су приступили полагању писменог дијела нотарског испита.
- (2) Писменом дијелу испита могу бити присутни само предсједник, чланови и секретар Комисије.
- (3) За вријеме писања писмене радње кандидати се могу користити само текстовима прописа.

Члан 135.

(Оцјењивање писмених радњи)

- (1) Испитни задаци се оцјењују анонимно, а у ту сврху се оцјењивање врши под бројем који додјељује Федерално министарство, без навођења имена кандидата.
- (2) Радови се оцјењују оценама одличан (10), врло добар (9), добар (8), сасвим задовољава (7), задовољава (6) и није положио (5), при чему се као појединачне оцјене могу давати само пуне оцјене.
- (3) Кандидат код кога најмање два писмена задатка нису оцјењена као "положио", сматра се да није положио цијели испит и искључује се из осталог дијела испита.
- (4) Кандидат који је положио писмени дио испита приступа усменом дијелу испита у термину којег одреди предсједник Комисије.

Члан 136.

(Оцјењивање успјеха на усменом дијелу испита и закључна оцјена)

(1) Сваки од пет предмета испита оцјењују сви чланови Комисије по завршетку појединог предмета испита оцјеном према скали и поступку из члана 134. став (2) овог закона, а затим се као резултат усменог дијела испита израчунава просјечна вриједност појединачних оцјена са максимално двије децимале.

(2) По завршетку полагања усменог дијела испита формира се завршна оцјена са максимално двије децимале из појединачних резултата појединих предмета, који се збрајају и дијеле са пет. Резултат усменог дијела испита збраја се са резултатом писменог дијела испита и дијели са два. Испит је положен ако закључна оцјена износи најмање шест (6), под условом да су све појединачне оцјене усменог дијела испита оцјењене најмање шест (6).

(3) Комисија саопштава закључну оцјену кандидату усмено по завршетку полагања усменог дијела испита након што поступи према ставу (2) овог члана.

Члан 137.

(Записник)

(1) За вријеме полагања писменог и усменог дијела испита, секретар Комисије води одвојени записник. У записник се уписују лични подаци кандидата, састав испитне комисије, дужина трајања писања писмене радње уз назнаку времена предаје радње, оцјена комисије и друге напомене.

(2) Записник потписују предсједник и чланови комисије који су кандидата испитивали, секретар Комисије и кандидат.

(3) Сваки кандидат има право захтијевати да му се омогући увид у записник, као и оцјене његових писмених радњи, а Комисија је дужна омогућити тај увид.

Члан 138.

(Увјерење)

(1) О положеном нотарском испиту Федерално министарство издаје увјерење у року од 30 дана од дана положеног испита, уз навођење закључне оцјене.

(2) Садржај и образац увјерења прописује се правилником из члана 140. став (1) овог закона.

Члан 139.

(Евиденција о испитима)

(1) У Федералном министарству се води евиденција лица која су испит положила и која нису положила нотарски испит.

- (2) Облик, садржај и начин вођења књиге евиденције прописује федерални министар правилником из члана 140. став (1) овог закона.
- (3) Књига евиденције мора бити увезана, а странице морају бити означене редним бројевима.
- (4) Овјеру књиге евиденције врши федерални министар и чувају се трајно.

Члан 140.

(Похађање припремног семинара)

- (1) Услов за приступање полагању нотарског испита представља и обавеза похађања припремног семинара кандидата.
- (2) Федерално министарство у сарадњи са Нотарском комором дужно је организовати посебне семинаре ради припреме кандидата за полагање нотарског испита по програму које утврди ово министарство.
- (3) Поступак и начин едукације кандидата ради полагања нотарског испита, утврђивање накнаде за вршење едукације, као и друга питања прописује федерални министар.

Члан 141.

(Правилник и програм полагања)

- (1) Поступак и начин полагања нотарског испита, обавезе чланова Комисије и секретара, начин оцјењивања писменог рада, утврђивање коначне оцјене на испиту, облик и садржај увјерења о положеном нотарском испиту, вођење евиденције лица која су положила и која нису положила нотарски испит и друга питања која су од значаја за полагање нотарског испита прописују се правилником који доноси федерални министар.
- (2) Правне области и правни прописи који чине градиво које кандидат припрема за полагање нотарског испита, као и основни услови и обавезе кандидата за полагање нотарског испита прописују се Програмом за полагање нотарског испита који доноси федерални министар.

ПОГЛАВЉЕ XI

НОТАРСКА КОМОРА

Члан 142.

(Нотарска комора)

- (1) Сви нотари са територије Федерације обавезно се организују у Нотарску комору.
- (2) Нотарска комора има својство правног лица.
- (3) Сједиште Нотарске коморе је у Сарајеву.

- (4) Нотарска комора представља нотаре код надлежних органа.
- (5) Нотар је члан Нотарске коморе и има сва права и обавезе која из тога произилазе.
- (6) Организација Нотарске коморе уређује се овим законом, а на питања организације која нису уређена овим законом, примјењују се одредбе закона којим се уређују удружења и фондације и уписује се у надлежни регистар Федералног министарства.
- (7) Нотар који обавља нотарску дјелатност на подручју Брчко дистрикта Босне и Херцеговине може се уписати у Нотарску комору.

Члан 143.

(Задаци и организација Нотарске коморе)

- (1) Нотарску комору представља и заступа предсједник Нотарске коморе.
- (2) Ако другачије није одређено овим законом, организација, надлежност, број, састав, начин избора и права и дужности органа Нотарске коморе и друга питања од значаја за организацију и рад Нотарске коморе уређују се статутом Нотарске коморе.
- (3) Статут Нотарске коморе доноси Скупштина Нотарске коморе, уз сагласност федералног министра.

Члан 144.

(Мандат органа Нотарске коморе)

- (1) Предсједник и органи Нотарске коморе бирају се на период од четири године са могућношћу поновног избора.
- (2) Уколико се предсједник или органи Нотарске коморе не могу изабрати у законом прописаним роковима и утврђеној процедури, с циљем редовног функционисања Нотарске коморе федерални министар може именовати вршиоце дужности до коначног избора предсједника и органа.

Члан 145.

(Трошкови уписа у именик)

- (1) Нотар, замјеник нотара и вршилац дужности нотара, Нотарској комори уплаћују трошкове уписа у именик.
- (2) Поступак уписа и висина трошкова уписа прописују се одлуком коју доноси Скупштина Нотарске коморе.

Члан 146.

(Финансирање Нотарске коморе)

- (1) Нотарска комора се финансира од чланарина и доприноса које уплаћују нотари, као и од грантова, донација или из других извора.
- (2) Висину чланарине и доприноса одлуком утврђује Скупштина Нотарске коморе.

Члан 147.

(Овласти Нотарске коморе)

- (1) Нотарска комора има право да у складу са овим законом и Статутом Нотарске коморе доноси опште акте који су за нотаре обавезујући.
- (2) Нотарска комора успоставља и остварује сарадњу с нотарским коморама у земљи и иностранству, с међународним нотарским и другим сродним удружењима и организацијама.
- (3) Нотарска комора извршава задатке који су јој законом и другим прописима стављени у надлежност, а може извршавати и друге задатке који одговарају сврси њеног оснивања.

Члан 148.

(Правни лијек против одлука Нотарске коморе)

Против коначних одлука органа Нотарске коморе која су уређена овим законом и Статутом Нотарске коморе може се покренути управни спор код надлежног суда у року од 30 дана од дана пријема коначне одлуке Нотарске коморе.

Члан 149.

(Извјештај о раду)

Нотарска комора је обавезна сваке године поднијети Федералном министарству и кантоналном министарству извјештај о своме раду, те своје ставове о стању у нотарским канцеларијама, као и о мјерама које би требало предузети ради унапрјеђења тог стања.

ПОГЛАВЉЕ XII

ИНСПЕКЦИЈСКИ НАДЗОР

Члан 150.

(Инспекцијски надзор)

(1) Надзор над провођењем овог закона и прописа донесених на основу овог закона, као и надзор над радом нотара врши Федерално министарство путем овлашћених државних службеника – инспектора, који имају посебна овлашћења и одговорности у складу са Законом о организацији органа управе у Федерацији Босне и Херцеговине („Службене новине Федерације БиХ”, број 35/05).

(2) Овлашћени државни службеник из става (1) овог члана има право на увећање плате у складу с одредбама Закона о платама и накнадама у органима власти Федерације Босне и Херцеговине („Службене новине Федерације БиХ”, бр. 45/10, 111/12 и 20/17).

Члан 151.

(Начин обављања инспекцијског надзора)

(1) Надзор се врши без претходне најаве, у складу с одредбама овог закона.

(2) Редовни надзор над радом нотара у вршењу службе нотара врши се најмање једном у три године.

(3) Свако физичко и правно лице има право поднијети захтјев или иницијативу инспектору да изврши одређени инспекцијски надзор и предузме мјере за које је овлашћен законом.

(4) По захтјеву, односно иницијативи из става (3) овог члана, инспектор је обавезан извршити инспекцијски надзор и предузети одговарајуће мјере и о томе писано обавијестити подносиоца захтјева, односно иницијативе, у року од 15 дана од дана пријема захтјева или иницијативе.

(5) О извршеном надзору сачињава се записник.

(6) На основу чињеница утврђених приликом вршења надзора инспектор може донијети рјешење у којем налаже нотару отклањање надзором утврђених недостатака и одредити рок за то отклањање.

(7) Непоступање по рјешењу из става (6) овог члана представља повреду службене дужности из члана 112. став (3) тачка ф) овог закона.

(8) Против рјешења из става (6) овог члана, нотар може изјавити жалбу федералном министру у року од осам дана од дана пријема рјешења.

(9) Рјешење по жалби мора се донијети најкасније у року од 15 дана од дана пријема жалбе.

(10) Рјешење донесено по жалби из става (9) овог члана је коначно и против њега се може покренути управни спор код надлежног суда.

(11) На питања провођења надзора која нису уређена овим законом примјењују се одредбе Закона о организацији органа управе у Федерацији Босне и Херцеговине.

Члан 152.

(Надзор над радом Нотарске коморе)

- (1) Надзор над радом Нотарске коморе врши Федерално министарство.
- (2) Нотарска комора је обавезна Федералном министарству доставити тражене информације, мишљења, омогућити вршење надзора и ставити на располагање све списе, изворнике, документацију и простор.
- (3) Федерални министар рјешењем може Нотарској комори наложити провођење радњи у циљу отклањања неправилности или недостатака утврђених приликом провођења надзора.
- (4) Нотарска комора је дужна поступити по рјешењу федералног министра.
- (5) Нотарска комора је обавезна до краја мјесеца јуна сваке године поднијети извјештај Федералном министарству о раду Нотарске коморе за претходну годину, који садржи општу оцјену о раду нотара, податке о организованим семинарима, окончаним или започетим дисциплинским поступцима против нотара, а може садржавати и друге податке који су од значаја за рад Нотарске коморе или који се односе на извршавање законом прописаних права и обавеза Нотарске коморе, те приједлоге за побољшање услова обављања службе нотара.

ПОГЛАВЉЕ XIII

ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 153.

(Обавезе Федералног министарства у прелазном периоду)

Федерални министар ће најкасније у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона донијети сљедеће прописе:

- а) о бодовању кандидата за избор нотара (члан 13. став (4)),
- б) образац Повеље о именовану нотара (члан 15. став (3)),
- ц) о условима које канцеларија нотара треба испуњавати, врсти и изгледу опреме канцеларије нотара, изгледу табле која обиљежава службено сједиште нотара (члан 15. став (11)),
- д) о облику, садржају, начину издавања, кориштењу, чувању и евидентирању печата и штамбилга нотара (члан 50. став (5)),
- е) о поступку сачињавања, овјере и издавања нотарских исправа (члан 85.),
- ф) о поступку сачињавања, потврђивању приватних исправа - солемнизације и издавању нотарских исправа (члан 92.),
- г) о електронској комуникацији нотара с јавним регистрима (члан 101. став (2)),
- х) о дисциплинској одговорности нотара (члан 114. став (11)),
- и) о накнади за полагање нотарског испита (члан 129.),
- ј) о накнади за рад у Комисији за полагање нотарског испита (члан 131. став (4)),

- к) о полагању нотарског испита са Програмом полагања нотарског испита (члан 141. став (1)),
- л) Програм за полагање нотарског испита (члан 141. став (2)),
- љ) Тарифу о наградама и накнадама нотара.

Члан 154.

(Обавезе Нотарске коморе у прелазном периоду)

Нотарска комора ће најкасније у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона донијети сљедеће прописе:

- а) о висини накнаде за рад замјеника нотара (члан 23. став (2)),
- б) о потребном броју помоћника, процедури избора помоћника, повреди службене дужности, разрјешењу и висини плате и накнаде за рад нотарског помоћника и остала питања из радно – правног односа нотарског помоћника (члан 25. став (2), члан 31. став (8), члан 33. став (3) и члан 34. став (2)),
- ц) образац изјаве о обавези чувања службене тајне нотара и лица запослених у канцеларији нотара (члан 45. став (3)),
- д) о вођењу пословних књига и картотеци депозита (члан 104. став (6) и члан 107. став (3)),
- е) о поступку и начину поступања са печатима, штамбиљима, новцем и хартијама од вриједности и архивском грађом нотара којем је престала служба нотара (члан 109. став (7)),
- ф) о дисциплинској одговорности лица запослених код нотара (члан 124.),
- г) о едукацији за полагање нотарског испита (члан 140. став (2)),
- х) о поступку и висини трошкова уписа (члан 145. став (2)).

Члан 155.

(Обавезе влада кантона)

Владе кантона ће у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона донијети одлуку о броју нотара (члан 6.).

Члан 156.

(Поступак до доношења подзаконских аката)

До доношења подзаконских аката предвиђених овим законом, примјењују се прописи донесени на основу Закона о нотарима ("Службене новине Федерације БиХ", број 45/02), ако нису у супротности са овим законом.

Члан 157.

(Радно правни статус помоћника нотара)

Радно правни статус помоћника нотара из члана 25. овог закона, ускладит ће се са одредбама овог закона најкасније у року од три мјесеца од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 158.

(Престанак важења Закона)

Ступањем на снагу овог закона престаје да важи Закон о нотарима ("Службене новине Федерације БиХ", број 45/02).

Члан 159.

(Ступање на снагу)

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеним новинама Федерације БиХ".

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е
НАЦРТА ЗАКОНА О НОТАРСКОЈ СЛУЖБИ У ФЕДЕРАЦИЈИ БОСНЕ И
ХЕРЦЕГОВИНЕ

I УСТАВНИ ОСНОВ

Уставноправни основ за доношење овог закона садржан је у одредбама члана IV А. 20. (1) д) Устава Федерације Босне и Херцеговине. Наиме, према одредбама члана IV. А. 20. (1) д) Устава Федерације БиХ, Парламент Федерације БиХ надлежан је за доношење закона о вршењу функције федералне власти, из чега произилази да наведена одредба представља уставноправни основ за његово доношење.

II РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни суд Федерације Босне и Херцеговине донио је пресуду, број: У-15/10 од 02.12.2015. године, којом је утврђено да члан 6. став (1), у дијелу који гласи : "Као и особа која испуњава претпоставке из става (2) овог члана" и став (2) истог члана, те чланци 27. и 73. Закона о нотарима („Службене новине Федерације БиХ", број: 45/02) нису у сагласности с Уставом Федерације Босне и Херцеговине. Наиме, у образложењу наведене пресуде између осталог Уставни суд Федерације БиХ истиче да се у члану 6. став (1), у дијелу који гласи: "Као и особа која испуњава претпоставке из става (2) овог члана" и ставу (2) истог члана, који гласи: "Након истека пријелазног раздобља из става 1. овог члана, полагању нотарског испита може приступити само особа, која је најмање три године провела на раду као нотарски помоћник у смислу члана 42. став 1. овог закона.", прописују услови за полагање нотарског испита, које могу испунити само одређене категорије особа, тачније нотарски помоћници, а не и особе које испуњавају опште услове за обављање службе нотара како је то прописано чланом 26. тачке 1. до 6. оспореног Закона, на који начин се супротно Уставу Федерације БиХ, међународним уговорима и другим међународним споразумима, који имају снагу уставних одредаба, врши неједнакост пред законом и дискриминација унутар Федерације БиХ свих других особа, да без дискриминације по било којем темељу и под једнаким условима могу обављати службе нотара, односно да уживају основне слободе. Наиме, ограничавајући приступ полагању нотарског испита условима садржаним у члану 6. став (1) у оспореном дијелу и став (2), према становишту Уставног суда Федерације БиХ представља изравну дискриминацију особа унутар Федерације БиХ и иста је у супротности са загарантираним правом на једнакост пред законом и у контексту једнаког приступа јавној служби.

У погледу члана 27. Уставни суд Федерације БиХ је стајалишта да утврђивање броја нотара у кантону у условима тржишног привређивања не промовира конкуренцију, квалитет рада и цијену пружања услуга, те да раду нотара као институције која представља јавну службу и има надлежности прописане законом треба да је циљ грађанин, који под најповољнијим условима и у најкраћим роковима може да остварује своја права, што се не може закључити према

садашњим рјешењима. Осим тога, како сматра Уставни суд Федерације на израван начин врши се дискриминација према одвјетништву, која је независна професионална дјелатност која се организира и функционира сукладно Закону о одвјетништву Федерације БиХ. Прописивањем једног нотарског мјеста на 20 000 становника, односно, да двије или три општине које имају мањи број становника од броја утврђеног у ставу 4. овог члана могу имати једног нотара, у неравноправан, односно дискриминирајући положај стављају се одвјетничка у односу на нотарску дјелатност, која према закону такође има задатак осигуравања пружања стручне правне помоћи физичким и правним особама у остваривању и заштити њихових права, обавеза и правних интереса, а која нема таквих ограничавајућих прописа у својој организацији, чиме се грађани стављају у неједнак положај у погледу њиховог права једнаког приступа и једној и другој служби, због чега је према становишту Уставног суда Федерације БиХ и овај члан у супротности с Уставом Федерације БиХ.

Такође, у односу на члан 73. Закона о нотарима којим се прописују правни послови за које је неопходна нотарска обрада исправа, Уставни суд Федерације БиХ истиче да је опште правило које је утврђено у јуриспруденцији Еуропског суда за људска права то да закони морају бити предвидиви, доступни и јасни, јер само такав закон омогућава грађанима да прилагоде своје понашање и остварују своја права и врше своје обавезе сукладно закону, а што није случај с текстом законске одредбе која гласи: "док не буду замијењене посебном регулативом о обавези нотарске обраде исправа, које их изричито у цјелини или у дијеловима стављају изван снаге". Надаље, у односу на одредбе које прописују обавезну нотарску обраду исправа у свим сегментима који су побројани у предметној одредби, Уставни суд је става да је иста дискриминаторна и на штету других особа - дипломираних правника с положеним правосудним испитом у складу са наведеном Пресудом.

Такође, Уставни суд Федерације Босне и Херцеговине донио је и Пресуду број: У-22/16 од 06.03.2019. године, којом је утврђено да одређене одредбе Закона о регистрацији пословних субјеката у Федерацији Босне и Херцеговине („Службене новине Федерације БиХ“, бр. 27/05, 68/05, 43/09 и 63/14), Закона о стварним правима („Службене новине Федерације БиХ“, бр. 66/13 и 100/13), Закона о земљишним књигама Федерације Босне и Херцеговине („Службене новине Федерације БиХ“, бр. 58/02, 19/03 и 54/04) и Закона о насљеђивању у Федерацији Босне и Херцеговине („Службене новине Федерације БиХ“, број: 80/14), којима је прописана обавезна нотарска обрада одређених исправа, нису сукладне Уставу Федерације БиХ, па је Уставни суд Федерације БиХ донио пријелазно рјешење којим се даје могућност Парламенту Федерације Босне и Херцеговине да у року од највише шест мјесеци од дана објављивања ове пресуде у „Службеним новинама Федерације БиХ“ усклади одредбе закона које су утврђене као неуставне са Уставом Федерације Босне и Херцеговине, до када се исте могу примјењивати. Наведена одлука објављена је у „Службеним новинама Федерације БиХ“, број 32/19 од 15.05.2019. године.

Имајући у виду напријед наведено, као и чињеницу да је Врховни суд Федерације Босне и Херцеговине дана 08.12.2022. године на основу одредби члана 61а. Закона о парничном поступку, те одредбе члана 18. Правилника о унутрашњем судском пословању Федерације Босне и Херцеговине и Брчко Дистрикта, на

сједници Грађанског одјељења одржаној дана 08.12.2022. године, донио Одлуку број: 70 0 Дн 009610 22 Спп којом се усваја захтјев Општинског суда у Сарајеву за рјешавање спорног правног питања, па Грађанско одјељење Врховног суда Федерације Босне и Херцеговине изражава сљедеће правно схватање које гласи: "Потписи уговарача на уговорима о пријеносу права на некретнинама морају бити овјерени било од стране нотара, било од стране суда као услов пуноважности за упис у земљишне књиге", Влада Федерације Босне и Херцеговине, сукладно члану 183. Пословника Заступничког дома Парламента Федерације БиХ („Службене новине Федерације БиХ“, бр. 69/07, 2/08, 26/20 и 13/24) и члана 176. став (4) Пословника о раду Дома народа Парламента Федерације БиХ („Службене новине Федерације БиХ“, бр. 27/03, 21/09 и 24/20) је из парламентарне процедуре повукла Приједлог закона о измјенама и допунама Закона о нотарима, Приједлог закона о измјенама Закона о регистрацији пословних субјеката у Федерацији Босне и Херцеговине, Приједлог закона о измјенама Закона о стварним правима, Приједлог закона о измјени Закона о земљишним књигама Федерације Босне и Херцеговине, Приједлог закона о измјенама Закона о насљеђивању у Федерацији Босне и Херцеговине и Приједлог закона о измјени Породичног закона Федерације Босне и Херцеговине, ради додатног усуглашавања.

Како би се постигла већа експедитивност нотарске службе, приступило се изради новог Закона о нотарској служби у Федерацији Босне и Херцеговине. У поступку израде новог закона, одржано је више радних састанка са руководством Нотарске коморе Федерације Босне и Херцеговине на којима је разматран и у највећој мјери усуглашен текст новог Закона о нотарској служби у Федерацији Босне и Херцеговине.

III УСКЛАЂЕНОСТ ПРОПИСА С ЕВРОПСКИМ ЗАКОНОДАВСТВОМ

Приликом израде преднацрта наведеног закона, Федерално министарство правде је имало у виду Уредбу о Уреду Владе Федерације БиХ за законодавство и усклађеност с прописима Европске уније („Службене новине Федерације БиХ“, бр. 26/20 и 76/20) и Уредбу о поступку усклађивања законодавства Федерације БиХ с правном стечевином Европске уније („Службене новине Федерације БиХ“, број: 98/16) и у том смислу је извршило анализу европске правне стечевине. Након детаљне и свеобухватне анализе, закључено је да не постоје примарни нити секундарни извори европског права који регулирају предметну материју, већ се оставља слобода свакој од држава чланица да у складу са унутрашњем уређењу суверено изврши пријенос јавних овласти у опсегу и на начин који јој највише одговара. Такође, доноси се нови законски оквир а којим се врши и имплементација пресуда Уставног суда Федерације БиХ. Имајући у виду напријед наведено, обрађивач наведеног закона није у могућности доставити таблицу усклађености.

IV ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ПРЕДЛОЖЕНИХ ЗАКОНСКИХ РЈЕШЕЊА

Овај Нацрт закона чине 13 поглавља којима се дефинишу и уређују нотарска служба у Федерацији Босни и Херцеговине, поступак избора, разрјешења и престанка службе нотара, именовање вршиоца дужности нотара и замјеника нотара, надлежности нотара, правила поступка о начину пословања нотара, вођење пословних књига, начин чувања исправа и списка, дисциплинска одговорност нотара, награда за рад и надокнада трошкова нотара, полагање нотарског испита и надзор над примјеном закона, инспекцијски надзор, као и друга питања битна за обављање нотарске службе.

У I поглављу овог Нацрта уређене су темељне одредбе предмета закона, службе нотара и обављање службе нотара, доказна снага нотарских исправа и стране нотарске исправе.

Члан 2. Нацрта закона прописује да је служба нотара јавна служба коју обављају нотари као самостални и независни носиоци те службе. Нотар врши послове нотарске обраде, нотарско потврђивање приватне исправе – солемнизација, нотарске овјере и нотарске потврде. Нотар је дужан одговарајућим мјерама обезбиједити независно и непристрано обављање нотарске службе, придржавајући се забране учествовања у правним пословима који нису у складу с овим законом. Нотар је дужан својим понашањем, у служби и изван ње, показивати да је достојан поштовања и повјерења које ужива служба нотара и избјегавати свако понашање које производи утисак кршења обавеза које су му законом прописане, нарочито утисак о овисности и пристраности. Нотару није допуштена реклама.

Члан 3. Нацрта закона прописује да нотар обавља службу нотара професионално и искључиво као занимање тијekom времена за које је именован, сукладно овом закону и прописима донесеним на темељу овог закона. Статус нотара стиче се и престаје под условима и на начин одређен овим законом.

Члан 4. Нацрта закона прописује да су нотарске исправе: исправе настале нотарском обрадом, нотарски потврђене приватне исправе – солемнизоване исправе и нотарске потврде. Надаље је прописано да је нотар овлашћен вршити и нотарске овјере. Приватна исправа на којој су овјерени потписи од стране нотара нема снагу јавне исправе, али је подобна за правни промет и упис у јавне регистре. Исправе из става (1) овог члана су јавне исправе и важе код свих органа власти, правних особа и других институција. Нотарски обрађене исправе које је нотар сачинио у границама својих овлашћења и у прописаној форми и нотарски потврђене приватне исправе - солемнизоване имају пуну доказну снагу јавне исправе о изјавама датим пред нотаром. Допуштено је доказивати да је изјава нетачно нотарски обрађена, односно да су посвједочене чињенице нетачне.

У II поглављу овог Нацрта уређена је организација нотарске службе и права и дужности нотара, затим сједиште нотара, број и ограничење за именовање нотара,

нотарски дани, услови за обављање службе нотара, јавни натјечај, комисија за избор нотара, сукоб интереса, критериј за избор, рјешење о избору, разрјешење о избору, престанак службе, вршилац дужности, замјеник нотара, поступак постављења замјеника, права и дужности замјеника, помоћник нотара, услови за именовање помоћника, натјечај и поступак избора помоћника нотара, послови које обавља помоћник нотара, разрјешење помоћника и плата помоћника, стручни сарадници, нотарски приправници, административни радници, права и обавезе запослених у канцеларији нотара, мјесто обављања службе нотара, радно вријеме, поступак одбијања обављања службене радње, обавеза чувања службене тајне, одговорност за штету, осигурање од одговорности, печат нотара и службени потпис нотара.

Члан 6. Нацрта закона прописује да на приједлог кантоналног министра надлежног за послове правосуђа и управе, уз претходно обављене консултације с Нотарском комором Федерације Босне и Херцеговине, влада кантона одређује број потребних нотара за подручје кантона, као и њихово службено сједиште, такође се прописује што је службено сједиште нотара, те да у сваком службеном сједишту мора бити именован најмање један нотар. Надаље, прописују се критерији на темељу којих се утврђује потребан број нотара у одређеном службеном сједишту су: број становника, интензитет господарског пословања, као и годишњи број послова које нотари обављају на том подручју. Значајна новина у односу на важећи закон јесте одредба којом се прописује да је кантонално министарство дужно сваке четири године преиспитати број нотара на одређеном службеном подручју према критеријима утврђеним у ставу (4) овог члана и, ако постоји потреба, предложити влади кантона повећање броја нотара на одређеном подручју о чему је дужан обавијестити Федерално министарство, које ће опет, уколико кантонално министарство не поступи тако, на темељу утврђених критерија из члана 6. став (4) овог члана предложити влади кантона повећање броја нотара на одређеном подручју. Влада кантона је дужна у року од 30 дана размотрити приједлог из става (7) овог члана и о својој одлуци обавијестити Федерално министарство.

Претходна одредба из важећег Закона о нотарима којом је био прописан број нотара проглашена је неуставном у смислу одређивања потребног броја нотара на одређеном подручју и формулацијом овог члана осигурава се да влада кантона према прописаним критеријима, а у сарадњи с Нотарском комором и федералним министром правде, одреди број нотара на подручју одређеног кантона, а који број у коначници може бити измијењен у складу са потребама подручја. Као важна новина у односу на важећи закон јесте утврђивање обавезе кантоналном министарству да након одређеног раздобља врши преиспитивање броја нотара, што је битно због досадашњих искустава према којима у појединим кантонима није чак ни било избора нових нотара, а потребе грађана су указивале да је нужно повећати и број који је утврђен одлуком владе.

Такође, важна новина у предложеном тексту јест одредба којом се прописује да на подручју истог службеног сједишта за нотара не може бити именована особа која је брачни или ванбрачни партнер, предак или потомак нотара који активно врши

службу, а за замјеника одређеног нотара не може бити именован његов брачни или ванбрачни партнер, предак или потомак. Досадашњи показатељи јасно указују на чињеницу да су због недостатака у важећем законском оквиру, именовани нотари који су брачни или ванбрачни партнер, предак или потомак нотара, који активно врши службу као и замјенике нотара који су брачни или ванбрачни партнер, предак или потомак нотара као носитељу јавних овласти.

Слична ситуација је и са избором помоћника нотара и замјеника нотара јер су у већини случајева за помоћнике нотара, у натјечајним процедурама бирани потомци нотара, који су опет од стране кантоналних органа за управу постављани за замјенике нотара.

Члан 8. Нацрта закона прописује да за нотара не може бити именован ко је осуђен за почињење казног дјела изузев казних дјела против сигурности јавног промета која су почињена из нехата.

Члан 10. Нацрта закона прописује да провођење поступка за избор нотара проводи комисија коју рјешењем именује министар кантоналног министарства које се састоји од три члана, једног члана предлаже федерални министар правде, једног члана предлаже предсједник кантоналног суда надлежног за подручје у којем се врши избор нотара из реда судца који раде на грађанском реферату и једног члана предлаже кантонални министар. Такође, овим законским рјешењем предвиђају се критерији за избор нотара тако што се уводи писмено тестирање из члана 13. став (1) тачка б.

Такође, прописано је да служба нотара престаје ако нотар буде осуђен због почињења казног дјела изузев казних дјела против сигурности јавног промета која су почињена из нехата.

Члан 21. Нацрта закона прописује да за замјеника нотара може бити постављен искључиво други нотар, док је чланом 32. став (2) прописано да нотарски помоћник не смије особно потписивати нотарске исправе или забиљежбе о овјери, изузев забиљежби о овјери рукописа и преписа, са напоменом да потврду о овјери потписује за нотара код којег ради.

Члан 35. став (2) Нацрта закона прописује да стручни сарадник може радити послове овјере преписа и рукописа, са напоменом да потврду о овјери потписује за нотара код којег ради, уколико у нотарској канцеларији нема запослених помоћника нотара.

У III поглављу овог Нацрта уређене су надлежности нотара, послови нотара, нотарска обрада исправе, овјера и потврда и налог суда или другог надлежног органа.

Члан 52. Нацрта закона прописује се да је нотар надлежан предузимати нотарску обраду исправе, нотарско потврђивање приватне исправе – солемнизација, издавати потврде, као и овјеравати потписе, преписе и рукописе, те обављати и друге послове који су му законом допуштени.

У IV поглављу овог Нацрта прописана је нотарска обрада исправа, нотарско потврђивање приватне исправе – солемнизација и нотарска потврда, правни послови за које је обавезна нотарска обрада исправа, нотарско потврђивање приватне исправе – солемнизација и овјера потписа на приватној исправи, овлашћења нотара и упис у јавне евиденције.

Члан 56. Нацрта закона прописује правне послове који за своју правну ваљаност захтијевају нотарску обраду исправа, односе се на располагање имовином малодобних и пословно неспособних особа, правне послове из чл. 72., 73. и 74. овог закона у којима судјелује неписмена странка, као и глуха, нијема, слијепа или глухонијема странка те странка која не зна један од службених језика у Босни и Херцеговини и правне послове којима се обећава нека чинидба као дар с тим што се недостатак нотарске форме, у овом случају, надомјешта извршењем обећане чинидбе, уговор о доживотном издржавању, уговор о уступању и расподјели имовине за живота и уговор о одрицању од насљеђа које није отворено. Уколико наведени правни послови нису сачињени у форми нотарски обрађене исправе, исти су ништави и не производе правна дејства. Такође, остављена је могућност да странке имају право захтијевати нотарску обраду исправа и за друге правне послове, који нису наведени у ставу (1) овог члана.

Дакле, имајући у виду да је члан 73. Закона о нотарима проглашен неуставним с образложењем да је иста дискриминаторна у контексту да обраду аката из правних послова садржаних у овој одредби могу вршити само нотари, а не и саме странке као и друге особе из правне струке, ова одредба је сужена у контексту надлежности нотара за обавезну обраду аката у појединим правним пословима, на начин да се прописује обавезно обраћање нотару само у случају када се ради о располагању имовином малодобних и пословно неспособних особа, када имамо правне послове из чл. 72., 73. и 74. овог закона у којима судјелује неписмена странка, као и глуха, нијема, слијепа или глухонијема странка те странка која не зна један од службених језика у Босни и Херцеговини.

Дакле, обавезној нотарској обради подлијежу само правни послови у којима се захтијева висок ступањ правне сигурности и заштите права грађана јер се ради о рањивим категоријама (малодобних и пословно неспособних особа, неписмена странка, као и глуха, нијема, слијепа или глухонијема странка те странка која не зна један од службених језика у Босни и Херцеговини) када нотар као носитељ јавних овласти у прелиминарној процедури закључивања ових послова сачињава јавну исправу.

Такође, странке могу захтијевати нотарску обраду исправа у било којем случају, али минимум правне сигурности који закон прописује односи се на претходно наведене правне послове.

Остали правни послови на захтјев странке подлијежу поступку потврђивања приватне исправе, то јест поступку „солемнизације“, коју требају вршити нотари сукладно предложеним одредбама члана 57. Поступком солемнизације осигурава се минимум правне сигурности обзиром да правни посао који се закључује у облику

приватне исправе солемнизацијом добива форму јавне исправе, јер нотар као носитељ јавних овласти провјерава све формалне и материјалне претпоставке за пуноважност тог правног посла, а приватна исправа путем које се правни посао реализира добива снагу јавне исправе.

Члан 57. Нацрта закона прописује нови институт којим се на захтјев странке уводи поступак нотарског потврђивања приватне исправе – солемнизација и овјера потписа на приватној исправи за које више није обавезна нотарска обрада, али је неопходно да се задржи одређени ступањ правне сигурности због врсте правних послова. Обавезна солемнизација прописује се за правне послове који захтјевају упис у јавне регистре изузев послова из члана 56. овог закона, као и да такву исправу у смислу члана 57. ст. (4) и (5) може осим одвјетника сачинити за физичке особе, ако има положен правосудни испит, брачни, односно ванбрачни партнер странке или сродник странке по крви по правој линији до било којег степена, у побочној до другог степена закључно, односно сродник по тазбини закључно до другог степена о чему су странке дужне нотару предочити доказ.

Дакле, у контексту провођења Пресуде Уставног суда Федерације БиХ, странкама које закључују наведене правне послове или су судионици истих, остављена је могућност да самостално сачине исправу или да сачињавање исте повјере некој другој особи у складу са чланом 57. ст. (4) и (5). Оваквим законским рјешењем остављена је могућност избора за странке из чега произлази да нотар не задржава ексклузивно право када су у питању наведени правни послови. Наиме, улога нотара у предметним пословима је јасно дефинирана и не представља ограничавајући фактор у слободном избору грађана.

У контексту значаја да предметни правни послови буду сврстани у разину за коју се захтјева посебан механизам провјере, треба нагласити да је тај механизам резултат потребе олакшања рада правосудним тијелима, гдје се кроз сустав превентивног правосуђа осигурава уштеда времена и материјалних средстава. Процес солемнизације у финансијском смислу ће бити повољнији за странке.

У V поглављу овог Нацрта уређена су правила поступка о начину пословања нотара, садржај изворника нотарски обрађене исправе, начин писања изворника, потпис и печат, измјене и допуне и исправке грешке, прецртавање ријечи, поступак нотарске обраде исправе, обавеза упозоравања и поуке, утврђивање идентитета, позивање свједока, својство свједока, особе које не могу бити свједоци, присутност свједока, поступак када је странка глуха, нијема или глухонијема а писмена, поступак када је странка глуха, нијема, слијепа или глухонијема а неписмена, тумач, извршна исправа и побијање извршења.

У VI поглављу овог Нацрта уређен је поступак потврђивања приватне исправе – солемнизације, клаузула о солемнизацији, садржина клаузуле о солемнизацији, стављање клаузуле о солемнизацији, потврђивање приватне исправе – солемнизације, испитивање услова за предузимање правног посла, потврде и овјере, овјере преписа, овјера извода из трговачких или пословних књига, овјере

потписа, потврда о времену предочавања писмена, потврда о животу неке особе, потврда о овлашћењу за заступање, потврде о другим чињеницама из регистра, потврђивање закључка органа правне особе, потврда других чињеница, поступак сачињавања, потврђивања приватне исправе – солемнизирања исправе и издавање нотарских исправа, прописи о судском поступку, чување и издавање изворника исправе, отправак изворника, издавање отправка изворника, отправак изворника у сврху извршења, садржина отправка изворника у сврху извршења, преписи изворника, отправак или препис изворника изјаве посљедње воље, електронски правни промет и електронски документи, поступак правне заштите, чување и предаја исправа, чување готовог новца и вриједностних папира, одвојено чување и предаја новца и вриједностних папира и обавеза враћања преузете вриједности.

Чланом 77. Нацрта закона уводи се нови институт „Поступак потврђивања приватне исправе – солемнизација“ и прописује се начин на који се врши поступак, односно стављање клаузуле о солемнизацији, која је услов да би исправа имала снагу јавне исправе. Клаузулом о солемнизацији нотар потврђује да је странкама у његовом присуству прочитана исправа, да су оне изјавиле да та исправа у свему и потпуно одговара њиховој вољи и да су је својеручно потписале.

Чланом 78. прописује се садржај клаузуле о солемнизацији, а члан 79. састављање клаузуле о солемнизацији.

Чланом 80. прописује се потврђивање приватне исправе – солемнизације, те разлози због којих нотар неће потврдити исправу, односно да иста неће бити потврђена у којој су поједина мјеста исправљена, преиначена, брисана, прецртана, уметнута или додана, односно која је поцијепана, оштећена или сумњива по свом вањском облику.

У члану 81. прописује се обавезно испитивање услова за предузимање правног посла, када, нотар испитује имају ли странке правну и пословну способност која се тражи за предузимање тог посла и да ли су овлашћене да предузму правни посао, те уколико утврди да нису испуњени прописани услови, нотар је обавезан рјешењем одбити потврдити исправу – солемнизацију исправе.

Чланом 101. Нацрта закона уводи се нова могућност сувременог и бржег начина у односу на важећи закон, којом се прописује електронски правни промет и електронски документи, на начин да нотарске потврде и овјере у смислу члана 82. овог закона, преписи нотарских исправа, захтјеви (пријаве), остале изјаве као и докази о другим предусловима за упис у јавне регистре могу се сачињавати као електронски документи сукладно Закону о електронском документу („Службене новине Федерације БиХ“, број: 55/13), као и закону којим се уређује електронски потпис.

У VII поглављу овог Нацрта дефиниране су одредбе које се односе на пословне књиге нотара и чување исправа и списа, обавеза чувања, обавеза предаје као и предаја и чување архиве у случају смрти нотара.

Чланом 107. Нацрта закона прописано је које пословне књиге води нотар а у које спадају општи пословни уписник у који се уписују сви нотарски изворници, потврђење приватних исправа - солемнизација, нотарске потврде и нотарске овјере, именик особа која су пред нотаром предала неко располагање за случај смрти с ознаком броја списа, депозитну књигу о преузетом и издатом туђем новцу, вриједносним папирима и драгоцјеностима, у коју се, поред тачне ознаке преузетог депозита треба унијети име и адреса депонента те онога коме се предмет треба предати, уписник послова које је суд или неко друго тијело власти повјерио нотару, са абецедним имеником, заједнички абецедни именик странака за његове уписнике, те за депозитну књигу. Форма, садржај, обрасци и начин вођења пословних књига из става (1) овог члана прописују се упутством о вођењу пословних књига и начину формирања и архивирања списа које доноси Нотарска комора.

У VIII поглављу овог Нацрта дефинирана је дисциплинска одговорност нотара, повреде службене дужности, дисциплинске казне, дисциплински поступак, извршење дисциплинских казни, правне посљедице, привремено удаљење нотара из службе, посљедице привременог удаљавања из службе, застарјелост, апсолутна застарјелост, извршење дисциплинске казне, евиденција о изреченим дисциплинским казнама, пропис за спровођење дисциплинског поступка и дисциплинска одговорност особа запослених код нотара.

Чланом 111. Нацрта закона прописано је да нотар дисциплински одговара за повреде службене дужности утврђене овим законом, да одговорност за казнено дјело и прекршај не искључује дисциплинску одговорност нотара, ако врста повреде представља и повреду службене дужности нотара.

Чланом 112. Нацрта закона прописане су повреде службених дужности нотара. Ова одредба је знатно проширена новим облицима повреда службене дужности које су у пракси настале, али законски нису биле прописне. Такође, повреде су подијељене на лакше и теже повреде.

Чланом 113. Нацрта закона прописане су дисциплинске казне за повреде службених дужности. Наиме, у односу на важећи законски текст, повреде службених дужности су подијељене на лакше и теже, па су и санкције за такве повреде измијењене и прописују се сразмјерно тежини повреде.

Чланом 114. Нацрта прописан је дисциплински поступак. Ова одредба је у потпуности измијењена из разлога што је у досадашњој пракси дала веома лоше ефекте. У већини случајева надлежна кантонална органа за управу и када имају сазнања о одређеним повредама службених дужности нотара нису покретали

дисциплинске поступке из различитих разлога, а поступци који су покретани и вођени од стране Нотарске коморе, такође су били неефективни. Из наведеног разлога предложено је да захтјев за покретање дисциплинског поступка подноси дисциплински тужитељ, као стручна особа којој је то обавеза, а не неодређена особа из кантоналног органа за управу. Наиме, дисциплинског тужитеља именује федерални министар правде из реда државних службеника Федералног министарства или кантоналног органа за управу који има положен правосудни испит. Прецизирана је структура захтјева, а затим је предложено да састав дисциплинске комисије које именује Нотарска комора буде другачији јер најмање један члан и један замјеник члана морају бити из реда правних стручњака изван нотарске службе. Такође, по жалбама на рјешења првостепене дисциплинске комисије одлучује Федерално министарство правде чиме се осигурава двоступно поступање изван Нотарске коморе, а не у оквиру Коморе како је то тренутно прописано. По пријаму жалбе, федерални министар правде именује другостепену дисциплинску комисију у саставу од три члана, при чему је један члан државни службеник Федералног министарства с положеним правосудним испитом, један члан нотар којег предлаже Управни одбор Нотарске коморе и један члан из реда правних стручњака изван нотарске службе и Федералног министарства. Дисциплински тужитељ из става (3) овог члана и чланови комисије из ст. (5) и (8) овог члана именују се посебно за сваки поступак, ради осигурања независности и непристраности у раду.

Чланом 115. Нацрта закона прописује се начин извршења дисциплинских казни. Овим чланом прописана је обавеза Нотарске коморе да обавијести Федерално правобранитељство уколико нотар не изврши коначно рјешење о изрицању новчане казне, која је сада приход прорачуна Федерације. Разлог за овакво рјешење јест чињеница да су у досадашњој пракси постојали многи проблеми везани за извршење казне, а обзиром да је нотар носитељ јавних овласти јасно је да износ новчане казне треба бити приход прорачуна ФБиХ.

Чланом 117. Нацрта закона се прописује привремено удаљење нотара из службе. Овом одредбом јасно се прописују облигаторни и дискрецијски разлози за удаљење нотара из службе на одређено раздобље, а затим и надлежно тијело за доношење рјешења.

Чланом 118. Нацрта закона се прописују посљедице привременог удаљавања нотара из службе као и обавеза доносиоцу рјешења да рјешењем о удаљењу из службе по основу члана 117, овог закона, мора се одлучити о чувању списка, пословних књига, печата и штампилца за вријеме док траје привремено удаљење из службе.

Чланом 119. Нацрта закона се прописује застарјелост на начин да покретање дисциплинског поступка за лакше повреде службене дужности застаријева у року од годину дана од дана сазнања за учињену повреду, а најкасније у року од три године од дана када је повреда учињена. Покретање дисциплинског поступка за теже повреде службене дужности застаријева у року од три године од дана сазнања

за учињену повреду, а најкасније у року од пет година од дана када је повреда учињена. Дан сазнања у смислу ст. (1) и (2) овог члана је дан када је кантонално министарство или Федерално министарство сазнало за повреду и учинитеља, непосредно или на темељу пријаве. Застарјелост извршења дисциплинске казне наступа када протекну двије године од дана правоснажности рјешења којим је дисциплинска казна изречена.

Чланом 120. Нацрта закона се прописује апсолутна застара за покретање и вођење дисциплинског поступка која се прекида сваком процесном радњом дисциплинског тужитеља и дисциплинских повјеренстава. Сваким прекидом застарјелост почиње изнова тећи, али без обзира на прекиде, застарјелост у сваком случају наступа кад протекне два пута онолико времена колико је законом прописана застара за застарјелост за покретање и вођење дисциплинског поступка. Такође, дефинира се и застарјелост извршења дисциплинске казне која се прекида сваком радњом која се предузима ради извршења дисциплинске казне. Застарјелост извршења дисциплинске казне у сваком случају наступа када протекне двоструко вријеме из члана 119. став (5) овог закона, али она не може наступити ако је извршење у тијеку.

Чланом 121. Нацрта закона прописано је извршење дисциплинске казне на начин да се извршење дисциплинске казне писменог укора проводи објављивањем рјешења на интернет страници Нотарске коморе. Изречене казне извршавају се у року од 15 дана од дана достављања коначног рјешења. Затим да о уплати изречене новчане казне нотар доставља доказ Нотарској комори и Федералном министарству у року од пет дана од дана уплате. Такође, казну одузимање права на обављање службе нотара извршава кантонални министар, у складу с одредбама овог закона и прописа којим се уређује начин поступања са печатима, штамбиљима, новцем и папирима и поступку издавања отправака, односно преписа изворника и других извода из нотарских аката у случају престанка вршења службе нотара.

Чланом 122. Нацрта закона прописује се евиденција о изреченим дисциплинским казнама. Федерално министарство и Нотарска комора воде евиденцију о покренутим дисциплинским поступцима, о изреченим дисциплинским казнама и о рјешењима о привременом удаљењу нотара из службе, броју и датуму дисциплинских рјешења, извршењу рјешења, престанку изречене казне и о другим подацима значајним за евиденцију у вези са вођењем и исходом дисциплинских поступака. Коначно рјешење којим је изречена дисциплинска казна Нотарска комора трајно чува у персоналном досијеу нотара против кога је изречена. Дисциплинска казна писмени укор брише се из Именика нотара по истеку једне године, а новчана казна по истеку три године од дана извршења рјешења.

У IX поглављу овог Нацрта прописана су питања награде за рад и надокнада трошкова нотара, доспјелост награде и надокнаде трошкова и слодарну одговорност.

Чланом 125. Нацрта закона прописано је да Тарифу о наградама и накнадама нотара доноси федерални министар правде уз прибављено мишљење Нотарске

коморе. Овом одредбом више не постоји обавеза достављања приједлога Тарифе од стране нотарске коморе, а што је имало ограничавајући карактер у односу на надлежно министарство. Нотарска служба је јавна служба и доношење Тарифе треба да буде у искључивој надлежности органа јавне власти.

У X поглављу овог Нацрта садржане су одредбе које се односе на нотарски испит, услови за полагање нотарског испита, накнада за полагање нотарског испита која се утврђује одлуком федералног министра, форма нотарског испита, комисије за полагање нотарског испита, план и термин полагања, обавјештења, поступак на писменом дијелу, оцјењивање писмених и усмјених успјеха на испиту и закључна оцјена, записник испита, увјерење, евиденција о испитима, припремни семинар, правилник и програм полагања.

Такође, прописани су услови за полагање нотарског испита, односно да испит може полагати особа која након положеног правосудног испита има радно искуство у струци од најмање три године, као и оцјењивање писмених радњи и успјеха на усменом дијелу испита те закључна оцјена, у складу са Пресудом Уставног суда Федерације Босне и Херцеговине број У-15/10 од 02.12.2015. године којом је утврђено да члан 6. став (1), у дијелу који гласи: "као и особа која испуњава претпоставке из става 2. овог члана" и став 2. истог члана, Закона о нотарима („Службене новине Федерације БиХ", број: 45/02), нису у складу с Уставом Федерације Босне и Херцеговине.

У XI поглављу овог Нацрта дефиниране су одредбе које се односе на Нотарску комору, задаци и организација Нотарске коморе, мандат органа, трошкови уписа у именик, финансирање Нотарске коморе, овласти Нотарске коморе, правни лијек против одлука Нотарске коморе и извјешће о раду.

У XII поглављу овог Нацрта дефиниране су одредбе које се односе на инспекцијски надзор, начин обављања инспекцијског надзора и надзор над радом Нотарске коморе.

Чланом 150. Нацрта закона прописано је увођење инспекцијског надзора над провођењем Закона и прописа донесених на темељу овог закона као и да надзор над радом нотара врши Федерално министарство правде путем овлашћених државних службеника – инспектора који имају посебна овлашћења и одговорности у складу са Законом о организацији органа управе у Федерацији БиХ („Службене новине Федерације БиХ", број: 35/05), начин вршења надзора без претходне најаве као и обавезу вршења надзора рада нотара најмање једном у три године, као и обавезу Нотарске коморе да до краја мјесеца јуна сваке године поднесе извјешће Федералном министарству правде о раду Нотарске коморе за претходну годину, које садржи општу оцјену о раду нотара, податке о организованим семинарима, окончаним или започетним дисциплинским поступцима против нотара те друге податке који су од значаја за рад Нотарске коморе.

У XIII поглављу су пријелазне и завршне одредбе овог законског Нацрта, обавезе Федералног министарства у пријелазном периоду, обавезе Нотарске коморе у пријелазном периоду, обавезе влада кантона, поступак до доношења подзаконских аката, радно правни статус помоћника нотара, престанак важења Закона о нотарима („Службене новине Федерације БиХ“, број: 45/02) ступањем на снагу овог закона, као и када ступа на снагу овај закон и у којем року.

V ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА

За провођење овог закона није потребно обезбиједити додатна средства у Буџету Федерације Босне и Херцеговине.